

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre. . . . . 12 kor. Félévre . . . . . 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Negyedre 3

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., kerület Akácfa-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Uj esztendő.

Az örök Idő homokóráján ismét egy esztendő szállt a multba, lett az emlékezeté. Nem sok okunk van, hogy fájdalommal váljunk meg tőle. Reményeinket nem váltotta valóra, csak csalódásainkat szaporította. Közgazdasági életünket meggyöngítette s ebben az uj században az 1910-ik volt a leginségesebb esztendő, a nyomoruság égő sebeit marva fel ott is, ahol eddig a jobb lét tanyázott. Tápláléktermése rossz volt, az iparban, kereskedelemben rég nem tapasztalt pangást idézett elő. Járványos betegségek s ezek közt a legrettenetesebb: a tifusz és kolera pusztítottak benne, melyek csirái még most is itt leskelődnek közöttünk. Társadalmi és politikai téren és a sivárnál sivárságosabb volt a letűnt tizenkét hónap. Nemhogy nemzeti alkotásokat emelt volna, hanem lerombolta nemzeti idealizmusunknak, magyar hitünknek oszlopait. Csak a halál aratása volt dusabb ebben az esztendőben csak a temetőben szaporodtak meg a sírhalmak ugy a felnőttek, mint a kisdedeké egyaránt. Csak a bűnös, a becsületes erkölcsök utjáról letért emberek szaporodtak meg, akik börtönsírbolt zárkákban szomorubb halottak a temetők halotjainál.

Az elmúlt idő egy éves méretének keserőségeit érezve lelkünkben, üdvözljük az uj 1911-ik esztendőt. Köszöntjük azzal a reménységgel, melylyel minden ujév hajnalhasadását üdvözölni szoktuk. Jobb reményeink csiráit ültetjük első pillanataiba, óráiba, napjaiba s hisszük, hogy azok gyökeret verve, kisarjadva, megelégedésünk, jobb létünk terebélyes fáivá nőnek, melyeket nem fonnyaszt meg a korai fagy és nem tépdés

össze a viharokat hordozó orkán. Ki tudja az 1911-ik esztendő a huszadik század egy uj évtizedének is kezdete, talán egy jobb kornak derűs ünnepnapjait is rejtegeti számunkra méhében?

Ha valakinek, valamely testületnek, a magyar vendéglős és korcsmáros iparosságnak volna valóban szüksége erre a jobb korszakra. Az étellel való küzdelem nehéz marakodását s azt a nyomasztó sulyt, melyet közgazdasági helyzetünk rosszabbodása idézett fel a drágaságnak elviselhetetlen voltát, melyet többé, kevésbé mindenki érezett, a vendéglős és korcsmáros iparosság érezte meg első sorban és leginkább. Vajon jobb napjaira következnek-e most jobbak, kitudná azt megmondani, mikor csak nagyon közelre látó szemünk a kétes jövőnek rejtelmes kódéba bele nem tekinthet. Egy bizonyos csak. A magyar vendéglős és korcsmáros iparosságra is csak akkor virradhatnak jobb napok, ha a magyar mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi életben is a jobb időknél virradata lesz ez az uj esztendő. És hogy az legyen, ebből a nagy nemzeti munkából ki kell vennie részét a magyar vendéglős és korcsmáros iparosságnak is s kiveszi akkor, ha mint a magyar gazdasági és közéletnek egyik alkotó része a maga általános jobb létének megteremtésére törekedik. Mint az egyes részek boldogulása, adja meg az egésznek boldogulását is. Vajon megtettünk-e erre a multban is minden lehetőt?

A 1910-ik esztendőnek a szakmánkbéli iparosságra vonatkozólag egyik legjelentősebb eredménye a magyar szállodások, vendéglősök és korcsmárosok országos szövetségének kongresszusa volt. Külső fényében ünnep

és belső tartalmában értékes és hazafias következményeiben nagy jelentőségű volt ez az országos gyűlés, mely elsősorban fogja a megvalósítás állapotába hozni azon negyedszázados követelésünket, hogy a magyar szállodás, vendéglős és korcsmáros iparosság is a törvényes képesítéshez kötött iparágak sorozatába vétessék fel. Minden magyar szállodásnak, vendéglősnek, korcsmárosnak közös érdekeit vitte előre egy nagy elhatározó lépéssel ez a kongresszus, és mégis az egyéni hiuság, a szereplési viszketeg, vagy nevezük nevén, a rosszindulat megakartta azt zavarni. Nem a konkolyhíntőkön mult, hogy ez nem sikerült. Ez csak azt bizonyítja, hogy egyesek önző indulata, beteges amulucziója következtében még most sincs meg a magyar vendéglős és korcsmáros iparosságban az összetartásnak az az ereje, az együttérzésnek az a harmóniája, mely a közös erkölcsi és anyagi érdekekért való küzdelmeket diadalra, könnyebben diadalra vihetné.

Csodák nem történnek az emberi természet világában, de hisszük, hogy az 1911-ik uj esztendő e tekintetben is üdvös változásoknak lesz a megszüloje. Hiszen akinek látó szemét adott a gondviselés és aki látni akar, az láthatja, hogy ma már europaszerte, de Magyarországon is az együvé tartozó, rokon kereseti ágak tényezői egyesülnek, szövetkeznek egymás támogatására, hogy boldogulhassanak. És csak a magyar vendéglősség, korcsmárosság legyen az, mely nemcsak három, hanem talán tizenhárom ágazatra és évadra, tülekedik egymással? És csak mi vagyunk azzal a vaksággal megáldva, miszerint nem látjuk, hogy ezt a tülekedést, ezt a testvérharcot azok idézik elő, akik

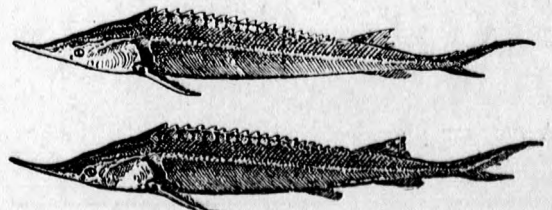
ALAPITTATOTT
1820.

A legmagasabb udvar és József főherceg udvari szállítója.
FANDA ÁGOSTON és ZIMMER PÉTER UTÓDA

ZIMMER FERENCZ halnagykereskedő

cs. és kir. udvari szállító. A Balaton Halászati R.-T. kizárólagos képviselője.
Telefon 61-24. BUDAPEST, Központi vásárcsarnok Telefon 61-24

Mindennemű tengeri és édesvizihalak. Egyedüli halszállító cég, mely az előkelő házak és éttermekben szükségelt összes halfajokat friss állapotban állandóan raktáron tartja. Sürgönyök: Zimmer halászmester. Budapest.

a saját javukra a zavarosban halászni igyekeznek mit törődve azzal, hogy közös érdekeinknek hosszú évtizedes munkával megépített házfalát aknázzák alá, hogy megrontanak bennünket — s az általuk félrevezetetteket is — erkölcsi és anyagi előrehaladásukban, boldogulásunkban. Nem, ennek nem szabad így folytatódnia. A szemekről kell, hogy leessék a hályog és újra lássanak. El kell jönni az időknél, mikor a magyar szállodások, vendéglősök és korcsmárosok kivétel nélkül egyesülve, szövetkezve küzdenek közös érdekeikért mindnyájan egyért, egy mindnyájáért, közös erkölcsi és anyagi boldogulásukért. És, hogy ez így lesz, hogy ez a reményünk valóra válik már a reánk következő időknél szakában. ebben a gondolatban, hitben és meggyőződésben kívánunk kedves családtagjainkkal együtt boldog új esztendőt olvasóinknak, Magyarország szállodás, vendéglős és korcsmáros iparosságának!

Élelmiszer festés és hamisítás. Bizonyára a nagy élelmiszer drágaság az oka annak, hogy soha annyi hamisított élelmiszer nem került különösen Budapesten a piacra, mint ebben az esztendőben, amelynek még talán huszadrészét sem képes a hatóság elkobozni. A gomba módra felszaporodott kifőzésekben nem természetes zsírral, hanem festett margarinnal főznek, melynek csak a mult héten esett áldozatul néhány emberélet. Az árpalisztból készült tojástartalom nélküli tarhonyát is, nemcsak vad-sáfrány levéllel, hanem más mérges anyagokkal festik sárgára. Festik nálunk borkereskedők, sőt néha termelők is boraikat, még pedig tudva, vagy tudatlanul ártalmas szerekkel is. Ezzel a sokféle élelmiszer festéssel való visszaélés arra bírta a belügyminisztert, hogy az érdekelték előtt megismételje az 1905-iki 32456. számú rendeletét, melynek főbb intézkedései a következők:

„Eladásra szánt élelmi- és élvezeti szereket egézségre ártalmas festékekkel festeni s ilyen állapotban árusítani vagy eladni tilos.

Tilos az eladásra szánt élelmi- és élvezeti szereket még ártalmatlan festékekkel is úgy festeni, hogy a festés a vevőt az élelmi vagy élvezeti szer minőségére nézve megtéveszse s ezeknek romlottságát, vagy csekélyebb értékét leplezhesse. Az ezen tilalom ellenére megfestett élelmi vagy élvezeti cikket eladni, vagy forgalomba hozni tilos. Aki ez ellen vét kihágást követ el s kétszáz koronáig terjedhető bírságra vagy tíz napi elzárásra büntethető.

Farkas István javaslata*)

a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérési iparokról, valamint a korcsmákról, sörházakról és pálinkamérésekről alkotott fővárosi szabályrendelet revíziója tárgyában.

Mióta ezen kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendelet életbeléptek, nagyon gyakran fordultak elő esetek, melyekből kiderült, hogy a szabályrendelet helytelen és kétértelmű szövegezése miatt számos új vállalkozó szaktársunk nem nyerhet sem korlátlan, sem korlátolt kimérési engedélyt, sem iparjogosítványt. Nem pedig azért, mert az ezen ügyek véleményezésére és elintézésére hivatott összes közigazgatási és pénzügyi hatóságok, a szabályrendelet megállapításait és rendelkezéseit mindmegannyian, fel egész a szakminisztériumokig félremagyarázzák, minek következtében számos már eddig is soha ki nem pótolható súlyos anyagi károsodást szenvedett.

Ezen szerencsétlen és visszas állapotról bőséges tudomást szerezvén, nehogy egyes jóhiszemű vállalkozók ezentúl is sok kellemtelen zaklatásoknak és károsodásnak legyenek kitéve, itt az ideje, hogy az ezen ügyben érdekelt helybeli ipartársulatok — ha ugyan helyeslik e javaslatot — egyesült erővel tegyék meg a célravezető szükséges lépéseket azért, hogy a mondott szabályrendelet revízió alá vétessenek, s ismét egész ujak alkottassanak és pedig oly egyszerű és világos szövegezéssel hogy azok sem az egyesek, sem a hatóságok által félremagyarázhatók ne legyenek.

Ugyanis:

I-s z o r.

A fogadók, vendéglők, kávéház és kávémérésekről 802/907. és 1396/909. kgy. számok alatt alkotott fővárosi szabályrendelet 6-ik szakasza így szól:

»Vendéglő vagy kávéházi üzlet nyitása meg nem engedhető, ha az e célra kiszemelt üzlethelyiség templomtól, iskolától, vagy kórháztól legalább 50 méternyire nem fekszik.

Ezen távolság az épülettől mindegy irányban számítható.

A jelen szabályrendelet életbeléptetése idejében már létezett üzletek mostani helyükön megmaradhatnak s reájuk az első pont rendelkezése e helyen nem vonatkozik.

Épen így szól a korcsmákról és sörházakról 117/906. és 621/908. kgy. szám alatt alkotott szabályrendelet 2. §-a is.

A szakaszok ezen nem világos szövegezését a szabályrendelet 1909. július hó 1-én történt életbeléptetését megelőzőleg a kerületi előjárók, a főváros ezen magas állású főtisztviselői, egyik havi szokásos értekezletükön tárgyalás alá vevén, határozatlanul abban állapodtak meg, hogy az ily üzleteket mindaddig, míg eddigi tulajdonosaik bírják, meghagyják, de ha eladják, az új tulajdonosoktól az iparengedélyek kiadását megtagadják. Ezen, annak idején a napilapokban is közzétett megállapodás adott irányt valószínűleg arra, hogy a szabályrendelet

*) E nagyfontosságú cikkelyt ajánljuk az italméréssel foglalkozók s azok ipartársulatai becses figyelmébe.

említett szakaszait a többi hatóságok is így értelmezzék.

Utána járva a dolognak, kiderült, hogy midőn a szabályrendelet tervezete 1901. március havában a törvényhatóság közgyűlése elé került, a közgyűlés a pontot kiadta a jogügyi bizottságnak, hogy a szerzett jogokra való tekintettel állapítsa ezt meg.

A bizottság kimondotta, hogy »ezen rendelkezés a fennálló üzletekre nem vonatkozik, még az üzletek átruházása esetében sem.« Ez azonban az említett szakasz végéről tévedésből kimaradt s a félreértést ez okozza.

Ily értelemben hagyták jóvá, a hozzájuk felterjesztett összes tárgyalási iratok alapján a m. kir. kereskedelmi és belügyminisztériumok a szabályrendeletet.

Most, egy fölmerült eset alkalmából a Tanács, felelősen folytan hozott véghatározatában ki is mondotta, hogy a szakasz a jogügyi bizottság megállapítása szerint értelmezendő, ez okból az illető kerületi előjáróság elutasító határozatát feloldotta és az előjáróságot, mint iparhatóságot odautasította, hogy felelősen a vendéglői iparengedélyt adja ki.

A tanács ezen elvi jelentőségű határozatát az illetékes közigazgatási és pénzügyi körökben felmutatva, mindenütt azt mondták, hogy ezen véghatározat respektálása csupán a kerületi előjáróságokat, mint iparhatóságokat kötelezi, mert a szabályrendelet hivatkozott szakaszában a korlátlan és korlátolt italmérésről egy árva szó sincs; ők tehát mindaddig, míg újabb szabályrendelet nem alkottatik, az eddigi gyakorlat szerint járnak el, vagyis templomok, iskolák és kórházakhoz 50 méteren belül fekvő üzletekre, ha azok gazdát cserélnek, a vevőknek sem korlátlan, sem korlátolt kimérésre engedélyt nem adnak.

Elő fog állani tehát az az abszurd helyzet, hogy valaki megkapja ugyan a vendéglői vagy kávéházi iparengedélyt, de a kimérésit nem.

Az elmondottakból beláthatja mindenki, hogy ily körülmények között új szabályrendeletre van szükség.

Addig is azonban, míg ez megtörténhetnék, fel volna kérendő a t. tanács, hogy a kérdéses szakaszok helyes értelmezéséről, úgy a kerületi előjáróságokat, valamint a kerületi kapitányságokkal való közlés végett a főkapitányságot, a kerületi pénzügyőri bizottságokkal való közlés végett pedig a székesfővárosi pénzügyi igazgatóságot hivatalból sürgősen értesíteni méltóztatassék, és pedig az utóbbi két főhatóságot azon figyelmeztetéssel, hogy amennyiben el nem képzelhető Budapesten oly valódi vendéglő, kávéház és korcsma, melyben szeszes italok ki nem méretnének: vegyék tudomásul, hogy mivel a szabályrendelet létrejövele nem csupán az 1884. évi XVII-ik, vagyis ipartörvény 11. §-ának, hanem az általmérési jogvedékről alkotott 1899. évi XXV-ik t.-cz. 4. §-ának világos rendelkezéséből történt, ez okból az azokban foglalt és kormányhatóságilag jóváhagyott összes rendelkezések respektálása nemcsak az iparha-

Főpinczések Óvadék-Szövetkezete

Budapest, VI. kerület, Podmaniczky-utca 19. szám.

A magyar pinczéség első és egyetlen önálló pénzügyintézete. Óvadékat azonnal folyósít. Nincs heti üzletrész! Leszámolás azonnal. Beiratkozáshoz 30 korona szükséges. — Hivatalos órák délután 4 órától 7-ig. — Telefon-szám 24 — 94.

tóságokra, hanem a kimérési engedélyek véleményezése- és kiadására hivatott hatóságokra is egyaránt kötelező.

2-s z o r

szükséges új szabályrendeletek alkotása egyebekben kívül azért is, mert ha valamelyik vendéglős érdeklődve aziránt, vajjon üzletét a reggeli órákban mikor nyithatja meg, nemcsak megveszi, de el is olvassa a szabályrendelet 25. §-ában foglalt rendelkezést, mely az üzlettulajdonost feljogosítja arra, hogy üzletét télen-nyáron egyaránt reggeli 4 órakor nyithassa meg s ezzel megelégedve, talán még elolvassa az üzletére vonatkozó többi szakaszokat is, valamint a büntető és zárhatózatokat is, de már tovább nem megy, mivel a szabályrendeletet befejezve és a polgármester által aláírva látja, ugyancsak pörüljár, mert nem olvasta a szabályrendelet további lapjain levő Függelékét, mely az üzletek nyitását április hó 1-től szeptember 30-ig, reggeli 5 órában, október 1-től pedig március 31-ig reggeli 6 órában állapítja meg, mert ha üzletét korábban nyitja ki, ki van téve annak, hogy a rendőrhatalóság által megbüntették.

Kormányhatósági leiratoknak és függeléknek egy ily fontos szabályrendeletben helye nincs és csak zavart okoz, amiért is szerény nézetünk szerint a hivatkozott szakasz — ha ugyan a függelékben foglalt rendelkezés, amely sokak figyelmét kikerüli, továbbra is fentartatik, — újra volna szövegezendő.

Mikor a korcsmákról, sörházakról és pálinkamérésekről 117/906. kgy. szám alatt alkotott szabályrendelet 1907. évi október hó 15-én életbelépett, már azonnal lépéseket tett az ipartársulat, hogy amennyiben a pálinkamérőknek megengedett, hogy üzleteiket reggeli 4 órakor nyithassák ki, ezen kedvezmény terjesztessék ki a korcsmaüzletekre is.

Hát igaz ugyan, hogy az újabb szabályrendeletekben a korlátlan kimérési üzletek reggeli kinyitására ideje most már egy időre esik, de akiket illet, alázatosan megköszönik ugyan az ilyformán megnyilvánult egyeztetést, de nem kérünk belőle, ezen megállapítás az összes korlátlan kimérési üzletek nagy részére igen károsnak bizonyult, amiért is méltóztatassanak a t. Tanács útján odahatni, hogy újabb alkotandó szabályrendeletekben az összes korlátlan kimérési üzletek kinyitási ideje ismét reggeli 4 órában állapíttassék meg.

Lesznek sokan, kik ezen kedvezménnyel mint eddig, úgy ezentul sem fognak élni, de viszont számosan vannak és lesznek olyanok, kiknek erre igen is nagy szükségük van és lesz ezentul is.

Különösen nagy szükségük van és lesz a korábbi nyitásra azon korlátlan kimérőknek, kiknek üzleteik gyárak, nagyobb iparvállalatok, műhelyek és építkezések közelében fekszenek, kik ha — kényszer helyzetükben — korábban nyitnak, akkor sok zaklatásnak és megbüntetésnek vannak kitéve.

Nem tudhatjuk, hogy miért korlátozták annyira az üzletek kinyitására idejét, hiszen Budapest, ez az amerikai módon épülő

nagyszerű Metropolis nem kis falu, ahol az ilyen szabályrendeletbeli korlátozások nagyon üdvösen hathatnak az ottani jámbor és aluszékony vén asszonyokra, hanem egy óriási gyárváros, melyben a napszámos, fuvaros és munkásnép már hajnalban talpon van és siet elfoglalni azon helyet, hol kényerét megkeresheti.

Ily roppant forgalmas, pezsgő életű városban szerény nézetünk szerint nem lehet a népet ideális doctrinákból kiinduló, tulságosan korlátozó szabályokkal boldogítani, mert csakis azon köztörvények és szabályrendeletek lehetnek életképesek, melyek az élethez, a viszonyokhoz, a megszokáshoz és a közszükséglet követelményeihez alkalmazkodnak és ezáltal lehetőleg mindenkit kielégítenek.

Ma úgy áll a dolog, hogy az üzlet nyitására korlátozása miatt, különösen kora tavasztól késő ősziig, sok vendéglős, korcsmáros és pálinkamérő károsul, mert üzleteiket meg nem nyithatják akkor, mikor a szatócok, hentesek, mészárosok, péksütemény árusok stb., kik közül többen birnak elég helytelenül korlátozott kimérési, vagy kismértékben való elárutási engedéllyel, kinyitják, minek következtében a kora hajnalban munkába sietők, ezen üzleteket, leginkább pedig a szatócok üzleteket keresik fel s azokban látják el magukat étellel és szeszes italokkal.

Ha azonban korlátlan kimérési üzletek nyitására ideje, óhajításunkhoz képest bármi okból megváltoztatható nem volna, az esetben kérjük meg a tek. Tanácsot, méltóztatassék odahatni, hogy a korlátolt kimérési és kismértékben való elárutási joggal bíró összes üzletek, kivéve a gyógyszerárakat, cukrászárakat, kávéházakat és kávéméréseket a megállapított kinyitási idő előtt, szintén ne legyenek kinyithatók.

Ezt hozza magával az osztó igazság, a miért ezt az újabb alkotandó szabályrendeletbe szintén kérjük felvételni.

3-s z o r

A korcsmákról, sörházakról és pálinkamérésekről alkotott 1906. évi október 15-én, valamint az 1910. évi július hó 1-én életbelépett szabályrendelet 3. §-a így szól:

»A korcsma és sörház tulajdonosa tartozik az üzletében kiszolgáltatásra készenlétben tartott minden fogyasztási cikkről, ezek minősége szerint is elkülönítve szerkesztett árjegyzéket, az üzletnek, a vendégek által látogatott minden helyiségben szembetűnő helyen tartani és a közönség használatára bocsátani.

Illetékes körökben, annak idején, több helyen kérdezősködvén az iránt, hogy mit értünk a fogyasztási cikkek elnevezés alatt? és mindenütt azt válaszolták, hogy az alatt csupán különféle borok, sörök és különféle szeszes italok értendők, egyéb semmi.

Most, hogy július 1-én életbelépett újabb szabályrendelet szóról-szóra ugyanazon rendelkezést tartalmazza, mint az előbbi, utána járva a dolognak, nagysokára mégis kiderült, hogy a fent hivatkozott rendelkezést a fővárosi összes iparhatóságok éveken át szintén félremagyarázták s e miatt akiknek

vendéglői iparendedélye nem volt, még egy zsemlyét sem mert vendégeinek kiszolgáltatni, minek megint csak a helytelen szövegezés az oka.

Mielőtt ugyanis az új szabályrendelet f. évi július hó 1-én életbelépett volna, a kerületi előljárók május hó 12-én tartott rendes havi értekezletükön 63. sz. a. hozott határozatukban kimondották, hogy a korcsmárosok és sörháztulajdonosok ezentul a szeszesitalokon kívül mindenféle hidegételt kiszolgáltathatnak, ha azt kérelmezik és az igazolványért író 20.— korona ipardíjat befizetik.

Világos, hogy ezen szerencsétlenül megfogalmazott szakasz is újjal kell, hogy felerősítessék és pedig úgy, hogy abba elsoroltassanak mindazon kiszolgáltatható ételek és egyéb ételmi cikkek, mint azok a kávéházak, kávémérések és pálinkamérésekre taxatív felsorolva vannak.

Miután pedig az sem fér meg az osztó igazsággal, hogy míg a pálinkamérők üzleteikben tea főzeteket is kiszolgáltathatnak, addig a korcsmák és sörházak ezen kedvezményből kizárva maradjanak, kérjük, hogy ezen kedvezmény reájuk is kiterjesztessék, annyival inkább, mert egy kis meleg ital kiszolgáltatása, különösen kedvezőtlen, nedves és hideg időben közegészségi szempontból is kívánatos és szükséges.

Végül

4-s z e r

A fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérési iparokról alkotott szabályrendelet 4. §-a így szól:

»Az iparendedély kiadását megelőző engedélyezési eljárás során, a folyamodó egyéniségének megbízhatósága szempontjából, a kerületi előljáróság, az illető iparág szerint megalakult ipartársulatok véleményét is meghallgatni és előzetes vizsgálatot tartani tartozik arra nézve is, hogy a nyitandó üzlet közegészségi szempontból, valamint 6. és 7. §-okban foglalt korlátozások szempontjából az előirt követelményeknek megfelelnek-e?

Amily helyes és szükséges az utóbbi rendelkezés, annyira szükségtelen, helytelen és e mellett a folyamodókra nézve mélyen sértő az előbbi.

Mindenki tudja, hogy mikor valaki a kerületi előljáróságához iparendedélyért folyamodik, kérvényéhez a nagykorúságot igazoló anyakönyvi kivonaton kívül az államrendőrség főkapitánysága, vagy ha vidékről jött, az elhagyott hely helyhatósága által kiállított közhitelességű erkölcsi bizonylatát is, melylyel megbízhatóságát igazolja, becsatolni köteles, különben kérvénye el nem fogadtatik és be nem iktattatik.

Most már hogy jönnek ahhoz az ipartársulat kiküldöttjei, hogy ők azt kutassák ki s arról tegyenek jelentést, hogy vajjon csakugyan megbízható-e az illető folyamodó, tehát igaz-e az, ami a főkapitányság vagy más vidéki hatóság bizonyítványában foglaltatik?

Ily felülbírálatra sem hatóságok, sem ipartársulatok, sem egyesek nem jogosultak.

MODERN és izléses ÉTLAPOK, papirszalvéták, menükártyák, felírókönyvek, szelvénykönyvek, rendelhetők, illetve kaphatók: PAUKER MÓR nyomdai vállalata- és papíráruházában **Budapest, V., Váci-körút 60. sz.** Telefon 47-37 és 86-73. Telefon 47-37 és 86-73.

NAGY IGNÁCZ

■ pinczefelszerelési cikkek üzlete ■
Budapest, VII., Károly-körut 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű **pinczefelszerelési cikkekben** egymint: borszivattyúk, gummicsovok, rézcsapok, palaczkdugaszok és kupakolók kisebb és nagyobb hollandi és asbest szütőkészülékek, boros palaczkok, parafagudaszok, továbbá különféle rendszerű borsajtók, szőlőzuzók, erjesztőtölcsérek, faedények, permetezők raffiában stb., stb.

Saját palaczkkupakgyár

Nagy és Watzke

— Pinggau. —

De hát, hogy is fogják azok a privátdetektívek átvaltozott tisztelteméltó ipartársulati kiküldöttek kipuhatólni a folyamodó személyének megbízhatóságát?

Talán meg fogják tőle kérdezni, vajjon nem volt-e már büntetve? Vagy nincsen-e mostanában ellene bűnvádi eljárás folyamatba téve?

Hát azt hisszük, hogy ily sértő kérdéseket egyik kiküldött sem fog feltenni, mert azt egyrészt a jóízlés is tiltja, de másrészt ez nem is volna tanácsos, mert az ezáltal mélyen megbántott, esetleg markos folyamodó igen könnyen oly csattanós választ adhatna, melynek elfogadása vagy zsebvágása nem volt a kiküldetés programjába felvéve.

Miután pedig egy tapintatos kiküldött a folyamodótól semmit ki nem tudhat, talán a házmestertől fog felvilágosítást kérni, ki pedig szintén nem ismerheti a folyamodót, csak azóta, mióta üzletét ott megnyitotta? Hát ez sem volna helyes, mert ezt a folyamodó, ha megtudja, pedig bizonyára meg fogja tudni, megsértve érezve magát, be sem fog lépni az ipartársulat kötelékébe, ami pedig igen kívánatos volna.

A kiküldöttek tehát, hogy megbízásuknak eleget tehesse, egyszerűen be fogják jelenteni, hogy az illető megbízhatósága ellen kifogás nem emelhető, vagy pedig azt, — ami most történt meg egyik kerületi előljárásnál, — hogy mivel a folyamodót nem ismerik, róla semmiféle felvilágosítást nem adhatnak. És valóban ez az igazságos és helyes jelentés.

Felesleges tehát a szabályrendelet ezen rendelkezésének fentartása, mert az előljárásságok a kérvényekhez csatolt okmányok és saját hivatalos közegük referálása alapján a szabályrendelet 5. §-a értelmében az iparengedélyek megadása vagy megtagadása kérdésében ugyanis függetlenül határoznak.

De felesleges és káros is ezen intézmény fentartása továbbá azért is, mert úgy tapasztaljuk, hogy ez az ügy gyorsabb tempóban való lebonyolításának valószínűsége kérek köztjévé vált, mely miatt a folyamodók néha hetekig, sőt hónapokig sem juthatnak iparengedélyhez, még akkor sem, ha üzletüket egyszerűen csak áthelyezik, tehát van már iparengedélyük.

A kért iparengedélyek késedelmes elintézése különösen káros azon új vállalkozókra, kik vendéglői, kávéházi és kávémérési üzletre kérnek korlátlan vagy korlátolt kimérési engedélyt, mert az 1899. évi XXV. t.-cz. vagyis az italmérési jövedékről alkotott törvény 7. §-a értelmében a folyamodók csak akkor kaphatják meg a kért kimérési engedélyt, ha az iparengedélyt a pénzügyigaz-

gatósághoz betérjesztik, mit, ha az erre adott rövid záros határidőn belül tenni elmulasztanak, kérelmükkel elutasítatnak és érzékeny pénzbüntetéssel sújtatnak.

Ha azonban a szabályrendelet imént tárgyalt rendelkezése továbbra is fentartatnék, — ami, mint most utólagosan bebizonyult — valóban igen kívánatos, amennyiben az ipartársulati kiküldöttek, a vállalkozókkal való személyes érintkezés által, más irányban úgy a köznek, mint az ipartársulatnak igen hasznos szolgálatot tehetnek, mely maguknak a vállalkozóknak is csak javára válhatik, akkor óhajtható, de elkerülhetetlenül szükséges is, hogy a t. kerületi előljárásságok akként intézkedjenek, hogy az iparengedélyekért folyamodók kérvényei soron kívül elintéztessenek és az engedélyek legfeljebb 8 nap alatt kézbesíttessenek s ez által a m. k. pénzügyigazgatóság irányában vállalt kötelezettségeiknek idejében eleget tehesse, az ily vállalkozókkal szemben pedig legyenek atyáskodó jóindulattal és elnézéssel, az 1884. évi XVII. vagyis az ipartörvény 158. §-ában foglalt s az engedélyhez kötött iparokra vonatkozó következő pogány rendelkezését, mely így szól:

»100 frttól 300 frtig terjedhető pénzbüntetésben marasztalando el:

a) aki a 10. §-ban felsorolt iparágak valamelyikét megkezdi, mielőtt a kellő engedélyt megkapta volna»

ne alkalmazzák.

A harmonikás korcsmák. A nagyobb városok külvárosaiban s a községekben vannak korcsmák, melyekben soha sem szünetel a tamburapengetés, néhány szál cigány és a harmonikán való játék. Mind ez csak arra való, hogy a különben dolgozó népet is a felesleges korcsmázásra csábítsák. A belügyminiszter most elrendelte, hogy az ilyen kis korcsmákban is csak munkaszüneti napon lehet muzsikálni s erre az illetékes közigazgatási hatóságtól esetről-esetre engedélyt kell kérni.

Emelik a borárát a söntések.

A sok bajjal küzködő budapesti vendéglős és korcsmáros iparosságnak már évtizedek óta tömegesen szaporodnak a kantinokból kikerült versenytársai. Ebben az évtizedben a leviharzott darabont kormány és a demokrata fővárosi pénzügyi hatóság jóvoltából a korcsmárosok újabb versenytársakkal lettek gazdagabbak. Egy

nap virradatára arra ébredtek fel hazánk fővárosának polgárai, hogy a pálinkás butikok egy része átalakult bort- és sört mérő söntéseké. És ezekben a söntésekben, ezek tisztátalan helyiségében vígan megy az élet sorja. Összegyűl bennük a főváros népességének salakja az utcára kiharsogó trágár nótákat énekelve. Ha ebből kifogynak, hát a változatosság okéért egy-egy verekedést rögtönöznek, melybe belehangzik a söntés személyzetének deris üvöltése. Nincs nap, melyen egy-egy ilyen söntésben két-három verekedés ne esnék meg. Ha ez egy korcsmában történék meg, az illető korcsmárostól rögtön megvonnák az italmérési engedélyt. Hajh, de a söntés az más. Az abban történeteket a rendőrség nem látja meg.

Ezekben a söntésekben néhány hét előtt huszonkét krajczárért vesztegettek egy liter bort. Meg is irtuk annak idején, hogy annyi pénzért nem lehet, képtelenség Budapesten egy liter bort adni, már mint szőlőtőkén termett bort. De hát a söntések nem is szőlőtőkén termett, hanem a kőbányai és budafoki pinczékben szüretelt bort mérnek. Élénk bizonyossága ennek, hogy míg egyik söntéses moorinak, a másik kecskemétiének, a harmadik eszmörinek nevezi a „saját szüretelésű” borát, addig ezek a borok ugyanegy időben, mind egyformák. Mind egy gyárból kerülnek ki, s ezen gyárra csodálatosképen a hatóság nem kíváncsi, sem a gyárnak söntésbeli terményeire, melytől pedig nem egy ember vesztette el eddig testi és lelki egészségét.

És mit tesz a gondviselés. Vagy is nem a gondviselés, hanem a söntés tulajdonos Grünfeld-nemzetség. Egyik szombat estére — mikor tudni illik a szegény munkásnak is van pénze — huszonkét krajczárról huszonnégyre, másik szombat este huszonnégyről huszonhatra, a harmadik szombat este huszonhatról harmincz krajczárra emeli fel ugyanezen bornak árát.

Miért talán? Azért mert rosszak a szüreti kilátások? Nem lehet. Hiszen a söntéseknek a szőlőtőkén termett borhoz semmi közük. Vagy talán drágább lett a borkő, spiritus, kén és festék s egyéb méreg anyag, melyből a söntésbor készül? Meglehet, hogy ez lett drágább s ezért emelik a méregital árát. Hát csak emeljük. Bár csak annyira emelkednék, hogy az a szegény utcai nép ne férközhetne a saját megrontására hozzá. Mert a főváros hatósága falragaszokon hirdeti ugyan, hogy most a koléris időben mindenki mérsékletes életmóddal ügyeljen becses egészségére, de hogy a söntésekben koléragomba nevelő telepek vannak s hogy azokban

MARSCHALL FRIGYES vad- és baromfi-kereskedő

Budapest, Központi vásárcsarnok.
Szállodák és vendéglők részére a legolcsóbb napi árban szállítja elsőrendű vágott vad és szárnyasait. Ugy a helyi, mint a vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

miféle mérgező hatású italokat mérhetnek a tisztességes korcsmáros iparosság rovására, azzal igazán nálunk senki sem törődik.

Lehetnek a nők vendéglősök?

Egyik nagyobb vidéki városunk vendéglőse intézi hozzánk azt a kérdést, hogy kaphatnak-e nálunk a nők italmérési jogot s gyakorolhatják-e egyáltalán a vendéglős és korcsmáros ipart. Fölveti ezt a kérdést abból az alkalomból, hogy az ő városukban az illetékes hatóságok már három nőnek is adtak korcsmanyitási, italmérési engedélyt, ugynevezett szüret utáni, ideiglenes korcsmája pedig ott több szőlőbirtokok nőnek is van, akik a rendes korcsmárosok rovására ugyancsak vígan mérik a más borát is vendégeiknek.

Ami a felvetett kérdést illeti, elég érdekes, hogy bár röviden is, de foglalkozunk vele. Hogy a nő lehet-e tényleges korcsmáros vagyis vendéglős? Hát igenis lehet, ha özvegy sorsra jut és elhunyt vendéglős férjének üzletét tovább vezeti s ezzel tartja fenn árván maradt gyermekeit. Ebben az esetben még humanitárius szempontból is megérdemli a többi vendéglős és korcsmáros iparos erkölcsi támogatását. Még akkor is lehet a nő vendéglős és korcsmáros, ha a vendéglős apa és anya meghal és a családban a legnagyobbak a gyermekek közül leány marad, aki az üzletvezetéshez elég koru és képes is. Ezek azonban csak kivételes esetek s ezekben is csak úgy gyakorolható a nő által a vendéglős és korcsmáros ipar, ha az szaképzett férfi üzletvezetőt tart, ami törvényes föltételként ugyis ki lesz mondva, mielőtt az új ipartörvény keretében a vendéglős és korcsmáros ipar gyakorlása is a képesítéshez kötött iparágakhoz lesz sorozva. Hogy mai esetben is kapjon egy az iparágaktól teljesen távol álló nő italmérési s ezzel kapcsolatban korcsma és vendéglőnyitási jogot, azt egyáltalán nem helyeselhetjük, sőt határozottan helytelenek tartjuk.

Egyes városokban a hatóságok — igen helyesen — még azt sem engedik meg, hogy a vendéglőkben és a korcsmákban a nők pincéri szolgálatot teljesítsenek. Megokolják ezt erkölcsi szempontokból. És bármily tisztelettel is viseltessünk a nők iránt, azt a tapasztalatokból megállapíthatjuk, hogy amely korcsmákban, avagy vendéglőkben női pincérek gyakorolják a kiszolgálást, ott az erkölcsök kissé lazább lábón állanak és sokkal több tányér és pohár török el. Hát, ahol még a főnök is nő, még pedig a korcsmáros és vendéglős ipar gyakorlatában járatlan nő volna?

A korcsmáros és vendéglős ipar terhes gyakorlására férfi kell, még pedig talpas ember, aki helyt tudjon állni személyzetével és vendégeivel szemben is s őre legyen a saját hatáskörében a közbiztonságnak, a közérkölcseknél, a kölcsönös udvarias érintkezésnek, amint hogy az is ma minden tisztességes korcsmáros és vendéglős. Nos már most egy gyenge nő — mert hiszen a legtöbb gyenge — hogy tudna például helytállni egy kissé zajos vagy éppen garázdálkodó vendégsereggel szemben. Bizony nehezen és csak kellemetlenség árán. De meg egyáltalán nincs is szükség arra, hogy nálunk a nők versenytársaiul lépjenek föl a korcsmárosoknak és vendéglősöknek. Maradjanak ők csak a derék vendéglősnek, korcsmárosnak férjeik oldalán, de ne akarjanak ma-

guk is korcsmárosok, vendéglősök lenni. Am ha önálló pályára akarnak lépni, legyenek tanítónők, tanárnők, orvosnők, varrónők, vasuti pénztárosnők, telefonkezelőnők, divatárusnők stb., de a korcsmároságnak és a vendéglősségnek hagyjanak békét, hanem inkább kormányozzanak a konyhákban a főzőkanál joggal, hiszen a Gondviselés is — az erősebb nem gyönyörködtetésén kívül — erre a hivatásra teremtette széles jókedvében őket.

A csárdák és a kiskorcsmák ellen.

A csárdák kora és ezzel a csárdák költészete is lehanyatlott. Az országutak forgalmát nagy részben elnyelte a vasut s az így részben csak a szomszédos teherforgalomra szorítottak, minek következtében nagyon megszáradt, sőt majdnem elenyészett az utolsó csárdák vendéglőssége. Tíz közül, ha egy álldogált még, annak is horpadt tetején megtépett forgács czégerint ingat az őszi szél vagy téli zivatar. A csárdáknak már nincs is jelentősége, de egyáltalán szükség is alig van rájuk. A gyors forgalom ma már gyorsan a nagyobb községekbe, nagy városokba röpíti az utazó emberiséget, ahol tisztességes polgári korcsmákban és vendéglőkben lecsilapíthatják szomjukat és kielégíthetik étel-szükségleteiket is.

Hasonlóképpen van a dolog a kiskorcsmákra nézve is, melyek némely városban, kivált itt a főváros külterületeiben úgy elszaporodtak, hogy majdnem minden második házban van egy-egy kis korcsma, tudja az Isten honnét szedett-vedett kontár-korcsmárossal. Ez a szaporodás pedig a kis korcsmák kölcsönös rovására történik, melyek étel- és italrak dolgában egymást licitálják le, minek következménye, hogy a legrosszabb ételeket és legrosszabb minőségű pancsolt és gyakran hamisított borokat hozzák forgalomba. A magunk részéről soha sem lelkesedtünk a kis korcsmák szaporodásáért, sőt, mint a tisztas vendéglős és korcsmáros iparnak káros kinövésait, melyekben képzetlen, gyakorlatlan kontárok bitorolják a korcsmáros és vendéglős elnevezést, megszorítani javasoltuk mindig az azok részére kiadott italmérési engedély számát.

A magyar közgazdasági irodalom egyik kiválósága dr. *Molnár István* a borértékesítés új módjával cikkezvén ugyan e szempontból szintén a csárdák tengődése és a kis korcsmák elszaporodása ellen foglal állást, irván a többek közt a következőket:

„Általában erkölcsi szempontból is kívánatosnak kell jelezni azt az állapotot, hogy aki megáhit munkája közben egy kis borocskát, azért ne kelljen neki odahagynia a dolgát, az otthonát, hanem hozassa el valami dologtalan emberrel és költse el otthon a családja körében. Aki jól ismeri a Duna-Tisza közt, továbbá a Szolnoktól keletre Debrecenig terjedő, szétszórt tanya-csoportokat, az igazat fog adni abban, hogy *új korcsmák állítása nélkül is* lehet zárt palackokban való forgalmazás mellett szaporítani a borfogyasztást. Maguknak a korcsmárosoknak további elsokasodását már az ügy érdekében sem volna helyes szorgalmazni, szóval, aki kis korcsmát nyit, szörnyű adóterheknek veti alá magát és a nemzetgazdaságilag is haszontalan elemeket szaporítja. Mert világos, hogy annak a korcsmárosnak maga és családja fentartási költségét, házberét és összes

kiadásait jóformán abból a csekély borfogyasztásból kell fedeznie, melyet elérhet. Ahol tehát nincs állandó forgalom, ott a korcsma inkább hátrányos a borfogyasztásra, mintsem hogy azt előmozdítsa. Mert bora a lassu fogyasztás folytán rendszeren élvezhetetlen bimbós vagy ecetes, s így aki belekóstól, inkább erős fogadást tesz, hogy inkább lemond a borfogyasztásról, minthogy ielkesednék érte. Továbbá az ilyen kis korcsmáros éppen a kis fogyasztás által állandó kisértésben van a vizezést illetőleg és száz eset közül kilencvenben bizonyosan meg is botlik. Tehát az ilyen kis korcsmák sem mint adó-alanyok, sem mint borfogyasztási források sem szaporítandók.“

Amit dr. *Molnár István* ezekről a kis-, illetve zúgkorcsmákról ír, azt mi is bátran aláírhatjuk. Kárára vannak azok nemcsak a termelőnek, nemcsak megromtják tiszta tőkén termelt borainak jóhírnevét, de kárára vannak a rendes vendéglős és korcsmáros iparosságnak is, s államkincstárnak sem hoznak hasznót, s így egyáltalán nincs indoka, hogy fentartassanak, sőt, hogy a jövőben még szaporíttassanak.

Régi borivó népek.

Hogy a régi népek sem vetették meg a borivást, a korcsmák látogatását, azt bizonyítja Krenedics Ödön „Habzás története“ című művének adatai kutatása alkalmával feltárult következő részletek:

A leghiresebb francia orvosok egyike Cabonis Pierre I. T. azt állítja, hogy a bortermő országok népei sokkal kedélyesebbek, szellemesebbek, és hajlandóbbak a társulásra, mint egyéb országok lakói, bár lobbanékonyabbak emezéknél, azért sohasem oly bosszualók és kegyetlenek. Cabonisnek igaza van, Mohamed követői nem isszák a bort és a legnagyobb kegyetlenségeket, emberirtást, úgy a maguk faja, mint az idegenek közt ők követték el századokon keresztül a világon. Ma már ugyan sok török megissza a bort, de a régi törökök megtartották a Korán borivási tilalmát, sőt gyűlölték a borivó nemzeteket is.

Egyiptomban a szőlőművelés s ezzel a bortermelés Krisztus születése előtt már 3050-ben igen magas fokon állott, amint az régi képek, hieroglifek élénkbe tárják. Régi írók nem győzik dicsérni az egyiptomi borok jóságát s egy régi domborművön meg van örökítve az ő egyiptomi szüret is, amelyen a bort hosszú tömlők segítségével préselik ki oly formán, hogy a tömlő belsejét megtöltötték szőlővel, azután kifeszítve facskák közé szorítva, csavarmenetűvé sodorják, úgy hogy két végén kicsorog belőle a bor. Látható azonkivül domborműveken borsűrűk, borfőzők csoportja, akik a nyert tiszta bort öblös amtorákba gyűjtve, pincze-féle csűrőkben raktározták el.

Egyiptom lakóiról feljegyezte különben a historia, hogy gyakran és nagyokat ivának vala. Lakomáikon ivás közben fából faragott holt alakot hordoztak körül a mulatozók közt, akiknek mindegyikét figyelmeztették:

— Igyál! Légy vig, mert holtod után ugyis olyan lesz, mint a fabáb.

A görögök sem maradtak hátra az egyiptomiaktól a bortermelés és a borévezés tekintetében. Két kedvenc termőfajukat az olajfát és a szőlőt mithológiájukban az istenekről származtatták. — Az olajfának Athene, a szőlőnek Dionysos volt az istensége. A nagy Dionysos ünnep alkalmával

Dionysos isten képét Lankonbat egy kisebb templomba vitték kőmenetileg. Gyermekek és felnőttek szőlőlevél koszorukkal voltak díszítve s ekkor hat-hét napig tartott a mulatozás. A régi görögök a bort különben vízzel vegyítve itták, a részegséget büntették s a nők a bor élvezéséből egyáltalán ki voltak zárva, Homerosnál találjuk feljegyezve, hogy Hellasban még a mesekorban az első szőlőtőkét Dionysos isten ültette, s hogy a legjobb borok Chios, Leshos, Naxos és Thasos hegyein termettek.

Róma népe a görögöktől vette át a bortermelést s a szőlőtőkének ők is istenséget választottak Saturnus személyében. Eleinte ők is mértékletesen itták a bort, az asszonyokat annak élvezetéből kizárva, de később oly nagy mérvű lett az iszákosság, hogy Róma és a többi városok minden második háza borház volt, zsufolásig telve részeg vendégekkel. Ez az iszákosság okozta azután a nagy birodalom vesztét is.

A trákokat tekintik a szőlőtermelés, bortermelés ősapjának. Közép Európában nagy borivó, sőt iszákos népek valának. Ők már részegítő árpaszest is gyártottak s hatalmas kancsókat üritettek ki egy hajtasra. Nagy ivások közben az volt a virtusuk, hogy egyik-másik egy gömbölyű köre állott, kezében sarlóval s nyakát egy leelőgő kötél hurkába illesztve. Most a gömbölyű követ elrugták alóla s az illető a levegőben csüngve maradt. Ha nem tudta a sarlóval a kötelet elvágni, hát társai kacagása mellett fulladt meg. Lakomáik alkalmával a bort a vendégek ruháira öntötték s annyira eldurvultak, hogy Mikalenos elfoglalása alkalmával annak összes lakóit kiirtották, még a gyermekeknek sem kegyelmezve meg.

A maczedonok annyit ittak, hogy Nagy Sándor császárnak egy lakomája alkalmából negyvennégyen versengésből halálra itták magukat, sőt maga Nagy Sándor is úgy hal meg, hogy annak az örömére miszerint őt egy hízegő Dionysos istenhez hasonlította egymásután egyszerre, két hatalmas serleg bort üritett ki, mire szívszélküdes érte.

A kelták annyira szerették a bort, hogy Krisztus előtt 600 esztendővel nagy részük annak élvezhetéséért vándorolt át Itáliába. Ezek a vándor kelták, még a nagy döntő csaták napján is holt részegre itták magukat a tábori sátor bormérésekben. Galliában különben Krisztus előtt 300 évvel Julius Ceasar honosította meg a bortermelést.

A iberek, később hispanok középeurópából Spanyolországba menve, ott ők honosították meg a bortermelést.

Atila birodalmának bukása után a longobardok a bor utáni vágyakozásukban Itáliába törtek, iszákos, kegyetlen néppé lettek, királyuk Alhson, az utolsó gepida király — Kunismond koponyájából, kit sajátkezüleg ölt meg, borivó serleget készített magának.

A régi németeknek az volt a jelszavuk,

vagy nagyot tenni, vagy semmit! Mivel pedig nagyokat nem mindig cselekedtek, hát rendszeren nagyokat ittak, úgyhogy Caesarnak germán csapatai a patharsalusi ütközet előtt egytől-egyig mind részegek voltak. Iszákosságuk annyira ment két ezredéven át, hogy egyesek közülük magukat rabszolgáknak adták el, hogy az így nyert pénzen bort ihassanak. A pogány isteneket megtették az egyes korcsmák bor és sörivő egyesületeinek elnökeivé, a keresztény vallás vértanuit és Szent Mártont választották a bor- és sörivők elnökeivé, úgy hogy Nagy Sándor császárnak kellett végre őket megrendszabályoznia.

A régi *bolgárok* szintén emberkoponyákból készített serlegekből itták a bort. Az *oláhok* holottaikat borral öntötték meg s ettek, ittak annak lelkiüdvösségeért.

Sok borivó nép lett nagygyá a spanyol, a gal, a mai francia, a longobard, a római, mint olasz, a német és nagygyá a *magyarok*, kiknek borai oly híresek voltak már a kereszties háboruk alatt, hogy magyar venyigékkal ültették be Olaszországnak bortermő hegyeit.

Minden nép tud mulatni bor mellett, de oly szépen, vidáman, mint az igaz magyar ember senki a világon.

Előfizetési felhívás

a „Vendéglősök Lapja“ XXVII. évfolyamára.

Az 1911-ik esztendővel az ország egyik legrégebbi ipari közlönye, a „Vendéglősök Lapja“ fennállásának huszonhetedik évfolyamába lép. Huszonhét esztendő nagy idő nemcsak egy ember, hanem egy ujság válalalt életében is. Ha vissza tekintünk az elmúlt időnek erre a méretére, önkénytelenül emléünkbe találnak azok a nehéz küzdelmek, melyeket az első magyar vendéglős ujság a szállodás, vendéglős és korcsmárosipar érdekeiért, magyarságáért, annak erkölcsi és anyagi fejlődéséért jobb jövődjéért folytatott. És hivalkodás nélkül mondhatjuk, hogy nem küzdött hiába. Minden esztendőnek befejezése egy-egy határköve volt az elért sikereknek. Ma már a magyar szállodás-vendéglős- és korcsmáros-iparosság érzésében és nyelvében majdnem kivétel nélkül magyarrá lett. Ezt az iparosságot, annak legelőkelőbb többségét országos szövetség köti össze az erkölcsi érzésnek tekintélyt parancsoló erejével. Van hatalmas arányu nyugdíj intézményünk, mely kiérdemesült vendéglős korcsmáros iparosainknak, a munkában megöregedett, vagy keresetképtelenné lett pinczéreinknek s azok özvegyeinek a megélhetést biztosítja s árváikról gondoskodik. Vannak tanoncz iskoláink, melyekben a gyakorlatiakon kívül olyan elméleti ismeretekre tehet szert a jövő pinczer és vendéglős nemzedéke, hogy felveheti a versenyt a külföld bármely országával. És amint világvárossá fejlődik a magyar székesfőváros, Budapest, éppen úgy fejlődtek immár világvárosi fogadó helyiségekké a mi szállodáink és a legmodernebb, de

magyarságukat mégis vissza tükröző éttermekké a mi vendéglőink. S hogy ez így történt, annak eléréséből része van a legrégebbi magyar vendéglős orgánumnak, a „Vendéglősök Lapja“-nak is, mely fennállása óta soha meg nem szűnt az iparunk jobb jövődjéért felmerült eszméket önzetlenül, lelkesedéssel támogatni, a köznyösöket közös érdekeinkért harcra buzdítani s az elismerés adóját leróni azok iránt, akik a mindnyájunk érdekeiért folyó küzdelemben méltán töltötték be a vezéri hivatást.

Ez volt a mult, de a magyar vendéglős és korcsmáros iparosság még mindezeideig nem érte el mindazt, ami az ország iparos társadalmában nagy számáról, mint képzettségénél fogva joggal megilleti. Mégma is ki van téve ez az iparág védtelenül minden kontár versengésnek. Nincsenek társadalmi, közgazdasági szervei, melyek a szövetkezés nagy erejével könnyebben juttatnák a mostani nehéz viszonyok közt is az anyagi jobblét révébe. Az ellen és azokért még nehéz küzdelmek várnak a magyar vendéglősiparosságra, s annak legrégebbi ujságjára a „Vendéglősök Lapjára.“

Hogy ebben a küzdelemben megállhassuk helyünket, a mai súlyos viszonyok között kétszeresen szükség van olvasóink támogatására. Minden téren megdrágult az ipari munka, az ehhez szükséges anyag, úgyhogy ma már a „Vendéglősök Lapja“-nak nyomdai kiállítására is négyszer annyiba kerül, mint negyed századdal ezelőtt. És mi ennek dacára sem emeltük fel előfizetési díjainkat, sőt szellemi tartalomban és terjedelemben az esztendő fokozódó kívánalmait szerint mindig többet adunk. És ezzel szemben nem kérünk mást, mint, hogy most az új évforduló kezdetén olvasóink, megrendelőink előfizetési díjainkat megújítani sziveskedjenek. Különösen hátralekös előfizetőinket, megrendelőinket kérjük, hogy hátralékaikat beküldeni kegyeskedjenek, akik ha netán évnegyedek, vagy esztendők multán elfeledkeztek volna ezen kötelezettségük teljesítéséről, készséggel megtesszük részükre azt a szivességet, hogy lapunk hasábjain becses nevéikkel együtt kimutatjuk hátralékaik összegét is, hogy azt czimünkre beküldhessék.

A „Vendéglősök Lapja“ a jövőben is az lesz, ami a multban volt. A magyar szállodás, vendéglős és korcsmáros iparosságnak érdekeiért küzdő, teljesen független organum, s mint ilyen az új esztendő alkalmából ismételten tisztelettel kéri olvasóinak, a magyar szállodás, vendéglős és korcsmáros társadalomnak szives támogatását.

Előfizetési díjaink:

Egész évre:	12 koronara
Háromnegyed évre:	9 „
Fél évre:	6 „
Negyed évre:	3 „

Hazafias üdvözlettel

a „Vendéglősök Lapja“ szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, VII. ker. Akácza-utca 7.

COGNAC CUBA-DUROZIER & CIE
FRANCZIA COGNACGYÁR PROMONTOR.
ALAPITTATOTT 1884.

Vigyázat! Jön a mü ó-bor!

Vendéglőseinket bizonyára érdekelni fogja az a híradás, mely a „B. L.“ hasábjain jelent meg, hogy vége az ó-borok dicsőségének, drágaságának, mert fel van fedezve az a vegyi összetétel, mellyel a most szüretelt új borból, akár ötven esztendő, akár száz esztendő, ó-bort csinálhatnak. A feltalálás dicsősége Dorn Alfréd nevű vegyész urat illeti meg, aki valószínűleg nagy tekintély a müborgyártás terén.

A vegyészek már régen törték a fejüket azon, hogy miként lehet az új bort rövid idő alatt ó-borrá változtatni, ami nagy nyereséggel járna különösen a vendéglősökre s borkereskedőkre, de a fogyasztó közönségre nézve is. Ismeretes volt, hogy az ó-bor általában igen sok oxigént használ fel. A borban levő vegyületek akkor képződnek ki teljesen, ha megfelelő oxigen járul hozzájuk. Az oxigen a borban ozonná változik, azért azelőtt az új bort úgy próbálták ó-borrá változtatni, hogy abba oxigént, avagy ozont vezettek.

Most Dorn Alfréd egy olyan készüléket talált fel, mely az oxigént villanyosztrikrával ozonná változtatva vezeti azt az új borral telt hordóba, a mi a bor zamatját — állítólag — azonnal kifejleszti. Az így megpreperált bort két hónapig pihenni hagyja, hogy megtisztuljon s csak azután fejt le palaczkokba. Az így készült új mü ó-bort egy borkereskedő bizottság megkóstolt s 30 évesnek minősítette. Egy másik borkóstoló-bizottság egy másik hordó mü ó-bort 50 esztendőnek. Ha így haladunk, maholnap ezeresztendő előtti bort ihatunk az idej, vagy a tavalyi terméskből. Hogy mennyibe kerül Dorn ur találmányának titka, azt még a titkok mélységes homálya fedi. Annyi bizonyos, hogyha árusítani fogja nagy kelendőségnek fog örvedeni vendéglősöknél, borkereskedőknel egyaránt. De mi lesz a mi pompás ó-borainkkal, melyek ott rejtőzködnek még százados pinczék homályában. Bizony ezek elvesztik értéküket, ha majd így szól a vendég a vendéglőben:

— Pinczér! Hozzon nekem a tavalyi terméskből egy liter kétszázesztendő bort, vagy ha majd így szól a nóta:

Hejh, de fényes a magas ég csillaga
Százesztendő bort ittam az éjszaka.

Bizony, bizony, mégis hunczut a német,
ha frenczia is.

Lakatosból — pinczér.

Egy fiatalember irt hozzánk levelet. Elmondja benne, hogy huszonnégy esztendő, erős testalkatu, egészséges ifju, aki a becület lakatos mesterséget tanulta ki, de azt most megunta. Pinczér szeretne lenni s erre nézve kérné támogatásunkat. Egyelőre fizetésre nem számítana, csupán élelemért és szállásért is beállna szolgálatba bármelyik vendéglőbe vagy korcsmába.

Hogy mi mit válaszolunk erre a levélre, az nem lehet kétséges. Válaszunk az, hogy aki a lakatosmesterséget tanulta ki, az csak maradjon meg ennek a mesterségnek gyakorlásánál. Tisztes, jól díjazott mesterség az, szépen lehet mellette keresni, sőt önállóságra is hamarabb lehet szert tenni. Am aki nem jó lakatosnak, az nem lenne jó korcsmárosnak és vendéglősnek sem. Más részről pedig annyi nálunk a pinczér, hogy azoknak egy jó negyed része, vagy több, kivált így téli időben nem kérs keresethez, helyhez jutni s így csak kuczorog vagy egymagában, vagy családjával egyetemben. Kár volna ezek számát szaporítani.

Ez volt az üzenetünk. Ez a lakatossegéd azért mindenestre jóra való fiatalembernek látszik, mert mielőtt élete szekerének rudját más földi kenyérkereseti pálya felé irányítaná, illetékes helyről tanácsot, utbagazítást kér. Am hányan vannak ebben az országban becületes mesterségüket megunt cipészek, eszmadiaik, vargák, asztalosok, lakatosok, tobakosok, bérkocsisok, s még sok egyéb „osok“, akik nem kérnek senkitől sem tanácsot, hanem egyszerűen — ha van pénzük, ha nincs — felcsapnak korcsmárosoknak és vendéglősöknek. — Ezek amint nem váltak díszere odahagyott iparáguknak, úgy fölösleges konkurencziájukkal és a szakmához nem értő tehetlenségükkel, amint terhére vannak a tisztes vendéglős és korcsmáros iparnak, éppen úgy a legtöbb esetben összannyiukat és családjukat is tönkre teszik, amint arra száz és száz példa vagyon.

Ennek az állapotnak is hamarosan vége szakad azonban, mielőtt a vendéglős és korcsmáros ipar is a törvényes képesítéshez kötött iparágakhoz tartozik. Akkor majd gát vetetik annak is, hogy valaki megunt mesterségét korcsmároságon folytathassa, majd életpályáját hordárságon s végül koldusbottal kezében végezze.

Társas reggelik.

Január 6-án ünnep lévén, *nem tartatik* társasreggeli.

Január 13-án: *Gundel* Ferencz „Virág-bokor“ vendéglőben V., József-tér 1.

Január 20-án: *Mayer* Ferencz vendéglőjében V., Arany János-utca 6.

Január 27-ikén: *Palkovits* Ede éttermében IV., „Angol Királyné“ szálloda.

Február 3-án: *Malosik* Róbert és Nándor vendéglőjében VII., Dob-utca és Csengery-utca sarok.

Február 11-én *Noszek* Ignác vendéglőjében I., Alkotás-utca *délután ozsonna* disznótor tartatik.

Löwenstein M. utoda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító (IV., Vámház-körút 4. Telefon 11—24. *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fiókküzet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.).

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hír. *Borhegyi* F. fővárosi borkereskedő cég vidéki utazójául *Páris* Vilmos barátunkat nyerte meg. *Páris* Vilmos a vidéken máris igen nagy eredményeket ért el. Üdvözlöjük az előkelő *Borhegyi* céget, hogy ilyen tapasztalt és világlátót embert fogadott el gyári képviselőül mint *Páris* Vilmos.

Szakácsművészeti kiállítás. Mig be nem zárul a „Magyar Szakácsok Köre“ által kezdeményezett és létesített kiállítás, addig tapasztalatainkat nem mondhatjuk el. Egyelőre azt tudatjuk, hogy a kiállítás lelke *Petánovits* József szállótulajdonos, ki ügybuzgóságában felülmulta a szakácsok elnökét. Az elhirtelenkedett kiállítás azonban dicsőségére vállalik a kiállítóknak. A legérdekesebb kiállító a *Törley* Józsa, és Tsa pezsgőgyár cég, melynek derék igazgatója *Szente* Imre ur nagy tevékenységet fejt ki a kiállítás sikere érdekében, ugyanezt teszi *François* Lajos pezsgőgyáros és a világhírű *Borhegyi* F. borkereskedő cég, kik nagyobb összeggel járultak a kiállítás költségeihez. Tegnapelőtt Augusztá főhercegnő tekintette meg a kiállítást, ki *Petánovits* Józsefnek elismerését fejezte ki.

Adakozás. Az elmúlt esztendő folyamán a budapesti városligeti *fásori evang. templom oltárképére* lapunk szerkesztőjénél a következő kegyes adományok folytak be: *Bartholy* Janos 20 korona, *Kovács* Gábor 2 korona, *Waschata* Győző 2 korona, *Eble* Lajos és neje 2 korona, *Liebmann* Dezső 1 korona, *Palásthy* Marczel 3 korona, *Kaszás* Lajos 1 korona, *Hoffmann* Miksa 1 korona, *Deutsch* József 1 korona, *Simoncsics* János 1 korona, *Galambo* István 1 korona, *Kopfensteiner* József 1 korona, *Szankó* Gyula 1 korona, *Steiner* Imre 1 korona, *Ihász* György 20 korona. Összesen 58 korona. Szolgáljanak a kegyes adakozások Isten dicsőségére s az adakozók lelkiüdvére. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk. Ezen összeg beküldetett *Raffay* Sándor Nt. urhoz 38 kor., Nt. *Kacziány* János urhoz 20 kor., Összesen: 58 kor. — Ujabb gyűjtés: *Petrovics* György kávéháztulajdonos 10 kor., *Szemann* Károly főpinczér 2 kor., *Szakács* Béla hirlapíró 1 kor., *Mahunka* Imre 10 kor., *Arany* János főpinczér 2 kor., *Kiss* Pál pinczér 1 kor., *Dékány* Sándor 1 kor., *Vaschatta* Győző vendéglős pedig ujjában *Miklós*, *Etelka* és *Lajos* testvérei emlékére 3 kor., *Keller* János 1 kor., *Clauss* János 1 kor. Ujjabb gyűjtésünk 32 korona, mely összeg átvételéről a következő „Elismervényt“ kaptuk:

„Alulírott elismerem, hogy *Ihász* György szerkesztő urtól a fásori evang. templom oltárképe javára a mai napon 32, szóval harminckettő koronát köszönettel átvettem.

Budapest, 1910. december 29.

Kacziány János
ev. esperes-lelkész.

Singhoffer M. József

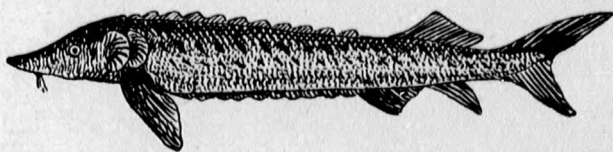
halászmester

Budapest, Központi vásárcsarnok,

Lakás: Fővámter 10. szám.

Élő nemes pontyok bármely nagy mennyiségben kaphatók.

Édes vizi és tengeri halnagyszerkedés, mely állandóan tart nagy halkészletet élő és jégelt halakban, vidéki rendelések a legpontosabban és megbízhatóan eszközöltetnek, háztartás és éttermek részére

Vendéglő átvétel. *Bittner* Alajos budai kartársunk megvette a Fehérvári-ut 46. sz. házat *Wehrmann* Bélától. az üzlettel együtt 95.000 forintot adott érte. Üzletvezetője *Deutsch* Ferencz, *Bittner* Alajos barátunk rokona a nagykiterjedésű üzletben igen megkedveltette magát. *Bittner* Alajos „ősi budai benszülött, ismeri őt minden öreg ember és gyermek, jöltette, hogy a szépen fejlődő fehérvári-uton tette le egyelőre jövőjének alapját. Jó konyháját és termézetes italt ajánljuk a t. közönség figyelmébe! Régi személyzete figyelmes és előzékeny. *Wehrmann* Béla azonban megvette az eladott házának háta mögött levő kis házat, hol bornagykereskedést folytat. Borait ajánljuk kartársaik becses figyelmébe.

A pálinkaivés vége Svájcban. Svájc köztársasága polgársága 1908. július hó 5-én népszavazás utján 138.767 szavazattal szemben 241.545 szavazattal betiltotta az abszint és égetett szesz gyártását, forgalombahozását és árusítását. Ez a tilalom október hó 5-én lépett életbe a szomszédos köztársaságban s azóta nem isznak ott pálinkát s a korcsmákban is csak bort és sört mérnek, a pálinkás boltokat pedig bezárták.

Ál-tokaji a német vendéglőkben. A „Nektár” nevű német (mainzi) társaság igazgatóját, *Habermann* Frigyeset, a mainzi bíróság azért, mert „Tokajer Wein” (Tokaji bor) elnevezés alatt borszerű italt hozott forgalomba — és azaz a németországi vendéglőket és korcsmákat elárasztotta — ötven márka pénzbírságra és az eljárási költségek viselésére ítélte. A bíróság kimondta az ítélet indoklásában, hogy „tokaji” elnevezés alatt Németországban is csak valódi magyarországi tokaji bort szabad forgalomba hozni. Akinek tehát a németországi vendéglőkben is tokaji bort inni jönne kedve, annak — pénzbüntetés terhe mellett — csak hamisítatlan, magyar tokaji bort szabad a poharába önteni.

Az első ingyen szálloda és vendéglő Budapesten. Január hó folyamán nyílik meg Budapesten, a Lipótvárosban a Vécsey-utcában az első ingyenes szálló és vendéglő, melynek hivatalos elnevezése „Népház” lesz. A hatalmas négyemeletes épület naponkint három négyszáz ember befogadására alkalmas. Van benne foglalkoztató műhely, melyben a munkanélküliek kapnak munkát s annak fejében napi ellátást és éjjeli szállást az emeleti hálótermekben külön a férfiak és külön a nők. Minden hálószoba mellett betegszobák is vannak s a „Népházban” külön orvos is van alkalmazva. Ebédlő kettő van, földszinten a bentlakók számára, hol ingyen találunk, az első emeleten bejáró szegény emberek részére, hol igen olcsón számítják az ételeket. Ingyen ebédek is adnak s az erre való utalványokat az ötödik kerületi előjáróság szolgáltatja ki. Az ebédlőket szórakoztató helyekül is felhasználják, hol újságokat és könyveket lehet olvasni s ahol esténként ismeretterjesztő felolvasásokat tartanak. Fürdő is lesz az ingyenes szállodában, melyet az ötödik kerületi közjótékonyági egyesület vesz gondozásba s daczára annak, hogy szeszes italokat nem szolgáltathatnak ki benne, mégis előreláthatólag akkora lesz annak a forgalma, hogy rövid időn belül a többi kerületekben is kell hasonló intézményeket létesíteni.

Huszállítás a külföldre állami támogatással. Mint Magyarország legnagyobb élelmiszer fogyasztóit, a vendéglősöket és korcsmárosokat érdekelni fogja, hogy van egy részvénytársaság nálunk, mely azzal drágítja itthon és különösen a fővárosban az élelmiszerek és főleg a husnemük árát,

hogy azokat nagy mennyiségben külföldre szállítja értékesítés céljából még pedig állami segítséggel. Ez a társaság a „Magyar Élelmiszertársaság Részvénytársaság”, melynek ezirányú a mostani viszonyok közt ránk nézve nem igen kedvező, sőt a városok lakosságára, elsősorban a vendéglős és korcsmáros iparra káros működését — ugylátszik — maga a földművelésügyi miniszter is megsokalta. A miniszter ugyanis most leiratot intézett az említett részvénytársasághoz, melyben felhívta arra, hogy a jelen állapotok közt az országban összevásárolt élelmiszereket, tejet, főzelék-féléket, de különösen a húst elsősorban a magyar városokban és pedig főként Budapesten értékesítse s csak a megmaradt felesleget szállítsa külföldre. Eppen a hazai piacokra való tekintettel a miniszter a társasággal kötött szerződés rendelkezéseit felfüggesztette. Hangsúlyozza a miniszter azt is, hogy az eddig nagy mennyiségben a vámkülföldre szállított vadlud és baromfiból ezentul lehetőleg nagyobb mennyiséget kell a társaságnak a budapesti piacon értékesíteni. Hogy mennyiben felel meg a társaság a miniszter felhívásának még kétséges, de az általános drágaságon bármilyen elhatározása is persze nem sokat fog segíteni, mert ha a külföld nagyobb nyereséget biztosít neki az élelmiszer, a hus közvetítéseért, ezután is csak oda fogja szállítani a magyar föld termékét s egyáltalán nem csinál lelkiismereti furdalást magának abból, hogy a magyarok drága pénzüket mellett is koplalnak, a piacdérágaság miatt a magyar vendéglősök és korcsmárosok pedig az anyagi tönk örvényébe sodródnak.

A francia vendéglősök és a drágaság. Sokat irunk és beszélünk a magyarországi, különösen a budapesti élelmiszertársaságról. Ez a drágaság összefüggésben van Európa egyéb államaiban is jelentkező élelmiszertársasággal. *Párisban* a kenyér ára az ősszel fokozottan négy soussal emelkedett. A főzelék ára szintén jelentékenyen növekedett, de különösen a friss húsé, de legnagyobb drágulás mutatkozik a boráraknál. Ezelőtt könnyű borért literenként 20 centimetet kellett fizetni, most 40-50 centimetet, amely körülmény annál jelentékenyebben érinti a francziákat, mert náluk 1909-ben az egy főre eső átlagos évi fogyasztás 125 liter volt, tehát borkonsumálás tekintetében túltettek rajtunk, magyarokon is. A francia vendéglősök az általános drágasággal szemben úgy védekeztek, hogy az ételek és italok árát ők is jelentékenyen felemelték és pedig a hús és hal árát adagonként 10, a főzelék árát 5 és a liter bor árát 10 centimennel. Erről a határozatról a francia vendéglősök egyesülete a közönséget nyilvánosan, falragaszokon értesítette. Nálunk még nagyobb az élelmiszertársaság, mint Franciaországban, de ennek daczára csak a kávék emelték a kávé, a kifőzések az ételek árát, de vendéglőkben és polgári korcsmákban általában még sem az ételek árát, sem a bor literjének ára nem emelkedett, de ha így tart tovább a piaci drágaság, valószínűleg itt is rákerül erre a sor.

A newyorki korcsmárosok és az üdv hadserege. Az üdv hadseregének tagjai épen olyan ellenségei mindennemű szeszes ital élvezésének, mint az abstimens Good Templár-lovagok és minden eszközzel arra igyekeznek, hogy a bor, sör és szeszesital fogyasztásától elrettentsék az embereket. A közelmúltban Newyorkban tettek erre nézve meglepő kísérletet. Az üdv hadseregnek ottani tagjai a kis korcsmákban, pálinkamérésekben saját költségükön

leitattak néhány ezer munkátalan férfit és nőt. Mikor azután ezek már az alapsabbnál is jobban elázta, akkor végigvonultatták őket a világváros legnépesebb utcáin, hogy lássa a közönség, minő elrettentő állapotokat idéz elő a szeszesitalnak tulságos fogyasztása. A diszes menetben előhaladt az üdv hadseregének parancsnoksága. A kiváló hadsereg tagjai a részeg embertömeget vették közre, amire szükség is volt, mert ezek a szerencsétlen emberek daloltak, káromkodtak, sirtak, egymást agyabugyálták, bukfenczezték, a sárban hemperegtek. Látványosságnak csakugyan elrettentő volt. Az eredménye azonban nem az lett, amit az üdv hadseregének tagjai vártak tőle. Newyork sok ezer iszákos csavargója azóta meg nem szünek sürgetni az üdv hadseregének ottani parancsnokságát, hogy minél sürűbben rendezzen ilyen részegfelvonulást, legalább ők kedvükre leihatják és kitombolhatják magukat. Az általános leitatás sürű megismétlésének a newyorki kis korcsmárosok sem ellenségei, mert az meglehetősen szaporítja bevételeiket, akár nálunk egy képviselő-választás. Az üdv hadserege legközelebb Londonban, sőt Európa többi nagyobb városában is megakarja ismételni ezt a részeg parádét, s nem lehetetlen, hogy Budapesten is lesz részünk az elrettentő látványosságnak, ha ugyan a rendőrhatalóságnak több józan gondolkodása nem lesz, mint a tulságosan józan üdv hadseregének s nem adja meg az engedélyt a kaczagtató közbotrányosságra.

A balatonparti fürdőtelepek villamvilágítása. Nagyszabású terv foglalkoztatja ezidőszert a „Balatonszövetséget”, a Balatonvidék kulturájának, erkölcsi és anyagi fellendítésének ezt az elsőrangú tényezőjét. Arról van ugyanis szó, hogy a balatonparti összes fürdőtelepek, fürdővendéglők és szállodák, melyekben eddig bár fényes kerettel körülvéve, de csak kőolajvilágítás volt, — már a jövő évre — ugyszólván az egész Balatonparttal együtt — villamos világitással szereltessenek fel. E nagyszabású eszmét *Kvassay* Jenő miniszteri tanácsos vetette fel, míg a terveket a szövetség felkérésére dr. *Tempisz* Mórícz megügytemi tanár készítette el. A tervek megvalósítására a „Balatonszövetség” külön világitási bizottságot szervezett, mely e csakugyan rágyogó eszmének megnyerte már majdnem az összes balatonmenti fürdőtelepek tulajdonosait, közbirtokosságát, a fürdőszállodásokat és vendéglősöket is, a kik anyagi hozzájárulásukat készségesen ajánlották fel. A terv szerint az összes fürdőtelepek egy központi hatalmas villamos-telepből nyernék a szükséges áramot. Ez a központi telep Tihanyval szemben Szántod községben létesítenék s innét szállítaná feszültségi vezetéken az áramot Siófokig, Aligáig, Fonyódig, másrésztől Tihanytól a Balatonon át Balatonfüredig, Almádiig, Kenesséig, illetve Révfülpö—Badacsonyig. Ha a nagyszabású eszme megvalósul, még hatalmasabban vonzóvá teszi a Balatonnak ugyszólván tündérszép vidékét s nagyban hozzájárul a fürdővendéglők és szállodák forgalmának előmozdításához is.

Jogászból pinczér és hentesinas. Nem egészen új dolog, de mégis ritkaság számba megy, ha valaki egyetemi pályáról lép gyakorlati ipari pályára. Most egy nagyváradi jogakadémiai hallgató szánta rá magát erre a lépésre. *Tóth* Gézának hívják és Fröhlich János nagyváradi korcsmáros-hoz, — a ki egyuttal hentes is, — áll be tanoncnak. Az érdekes iparostanulót meginterjuvolta egy nagyváradi lap tudósítója, a kinek *Tóth* Géza azt mondta, hogy

tanonci és pinczéri minőségében nagyon jól érzi magát, de azért délelőttönként eljár a jogakadémiára s az a szándéka, hogyha a doktorátust leteszi s hogyha föl-szabadul, hentes és korcsmáros üzletet nyit. Nagyváradon most azon a problémán török a fejüket némelyek, hogy a sertés-vágáshoz, kolbász- és hurkatöltéshez, disznó-sajt aprózáshoz miért is szükséges a jogi doktorátus.

Mennyi szeszes italt mértek ki a fogyasztási szövetkezetek. Korcsmárosainkat és vendéglőseinket bizonyára érdekelni fogja, hogy mennyi bort, sört és általában szeszes italt mérnek ki nálunk évenként a fogyasztási szövetkezetek. Erre vonatkozólag az 1908. évre a hivatalos statisztika megállapította, hogy ezalatt az egy esztendő alatt a magyarországi fogyasztási szövetkezetek elárúsítottak 6 681 885 korona értékű bort és sört, egyéb más szeszes italt pedig 6,121.190 korona értékűt. Mindenesetre jelentékeny eredmény s nem telik öröme benne az absztinencia hiveinek. És ez az eredmény úgy fog növekedni, a mint növekedni fog a szövetkezeti italmérések és korcsmák száma, melyek szaporodását — azokon a helyeken, a hol tisztességes, tanult kézben van a korcsmáros és vendéglős ipar gyakorlása — csak az új ipartörvény rendelkezése akadályozhatja meg.

Szaporodnak a lóhusevők. Budapest székesfőváros területén egyre szaporodnak a lóhusevők s ma már vannak olyan kifőzések is, melyekben lóhusevest, lóhuspaprikást, lóhusszeletet, kirántottat s lóhuskolbászt szolgálnak fel. Mikor nálunk a fővárosi hatóság elrendelte a lóhusevők, akkor még mindössze csak öt lóhusevőszűkünk volt, ma már van husz, sőt nemsokára még ezek száma is szaporodni fog, kivált a külvárosokban. Ma már harminczezernél több ember táplálkozik Budapesten lóhussal. A főváros, hogy a lóhusevés szaporodása által keletkezett igényeknek megfeleljen, elhatározta, hogy a sertés-vágóhidon elhelyezett községi lóvágóhidat és kolbászgyárat 133.150 korona költséggel kibővített. Lóhust kiszolgáló korcsmákban, kifőzésekben szabad ugyan, de az étlapon feltüntetendő, hogy az ételek huszrészei lóhóból valók. Boldog vidék, a hol még a cigány sem eszi meg a lóhusevőcsenyét, nekünk budapestieknek pedig ma-holnap már egy kis lóhús frikandó sem térül az asztalunkra.

A vasutasok korcsmázása ellen. Az Alkohol-ellenes Egyesület Országos Ligája hosszabb előterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszternek a vasúti személyzet alkohol-élvezése, korcsmába járása ellen s azt az eszmét veti fel, hogy a miniszter hasson oda, hogy különösen a vasúti forgalmi alkalmazottak teljesen szakítsanak mindenféle szeszes ital élvezetével. A Liga felterjesztésében fel vannak sorolva azok az intézkedések, melyeket a német vasúti igazgatóságok léptettek életbe a személyzet bor, sör, pálinka s általában alkoholélvezete ellen. Mióta ezek az intézkedések életben vannak, hangsúlyozzák, hogy azóta a vasutasok pontosabban teljesítik szolgálataikat, kevesebb a kötelességszegés és kevesebb a vasúti baleset. Hát hiszen az természetes, hogy éppen úgy, mint minden állami alkalmazottaktól, úgy a vasutasoktól is meg kell követelni, hogy teljesen józanan teljesítsék hivatalos kötelességeiket, s ez utóbbiakról annyal inkább, mert hiszen rájuk csak ezer ember élet- és vagyonbiztonsága van közvetlenül bízva. Az a törekvés azonban már teljesen túl lő a czélon, mely azt akarja elérni, hogy a vasutas egyáltalán

ne járjon vendéglőbe, korcsmába s általában tartózkodjék mindenféle szeszes italnak, még a bornak és sörnek élvezetétől is. Annak a nehéz munkát végzett vasutasnak szervezete, hogy felfrissüljön, új erőhöz kapjon, bizony megkíván egy-két pohár bort s a nagy nyári melegben egy pohár sört és semmiféle hatalom nem kényszerítheti arra, hogy szolgálatmentes, szabad napjaiban, családjával, társaival együtt ne keressen és találjon csendes, barátságos korcsmai, vagy vendéglői szórakozást.

„Osztrák-magyar bor“. Hát ez miféle isten csodája szüretelése lehet kérdezheti még pedig nagyon méltán a nyájas olvasó. De hogy ha van, ami tulajdonképen törvényesen még nincs, „Osztrák-Magyar monarchia“, van „Osztrák-Magyar monarchia írásban és képben“, van osztrák-magyar közösügy, már mért ne lehetne „osztrák-magyar bor is“. Ezt a különös nevű folyadékot is természetesen német ész, még pedig német borkereskedelmi ész fedezte fel és hirdeti a német vendéglős, korcsmáros és borászati szaklapokban, úgy a mint rövid néhány sorban itt következik:

Osztrák-magyar édes bor hektoliterje 65 márka; Osztrák-magyar édes gyógybor hektoliterje 75 márka; Osztrák-magyar valódi gyógybor hektoliterje 100 márka.

Most már a közönséges emberi ész talányokat beszélhet bele a saját gyomrába aziránt, hogy hol szüretelheték tulajdonképen ezeket az „osztrák-magyar“ borokat, mert hála a gondviselésnek Ausztriával közösügyes bankunk, közös vámterületünk, közös hadseregünk van ugyan már, de még közös ügyes szőlőtermelésünk, az nincsen. Vagy talán valamelyik osztrák borkereskedő ausztria bort magyar borral házassít össze anyakönyvvezetői hozzájárulás nélkül s így születik meg az az osztrák-magyar bor, melyet már mérnek Berlin korcsmaiban is, ahol az „Osztrák-Magyar Egyesület“ tagjai már vidáman éneklük:

Osztrák-magyar bort,
Csak osztrák-magyart,
A literes üvegbe.

Vagy azt:

Korcsmárosné hallják kend,
Osztrák-magyart hozzék kend
Száz litert az asztalra!

A dolog azonban nem egészen így van, mivelhogy az osztrák leányzó és a magyar legény sem igen illenek egymáshoz, hát a magyar bort, az ausztriaival sem igen lehet összeházasítani. Hanem úgy áll a dolog, hogy élelmes ausztriai és németborkereskedők valami mizagyvalékot kereszteltek el „osztrák-magyar bor“ névvel, ezt árusítják a német birodalmi vendéglősöknek és korcsmárosoknak s ezzel is rontják külföldön a magyar bor jó hírét. Volna nekünk bortörvényünk, mely az ilyen visszaélést odaát Ausztriában is megakadályozhatná a viszonyosság elvénél fogva de hát ennek érvényesítésére, mikor magyar érdekek megvédelmezéséről van szó, nálunk senki sem gondol.

Mit isznak a berlini rendőrök. A berlini rendőrség főnöke megtiltotta összes tisztviselőinek s általában az egész rendőrszemélyzetnek, hogy a hivatalos órák tartama alatt sört igyanak. E helyett tea-konyhát állítottatott fel részükre a rendőrségi épületekben. Ha már berlini rendőr a német ember, hát igyék teát — rum nélkül.

Honi gyártmány. Elsőrendű folyékony száraz szén savat ajánl könnyű 10, 15, 20 kigrammos acéltartányokban az „Egyesült Magyar Szénsavgyárak“ Budapest, IX., Soroksári-ut 30. Pontos kiszolgálás.

Kőbányat Polgári Serfőző Részvénytársaság

B. U. É. K.

Tisztelt vevőinek boldog újévet kíván
**Dreher Antal serfőzdei
részvénytársaság.**

Összes vevőinek boldog újévet kíván
**Első Magyar Részvény
Serfőzde.**

**Modern vendéglők, kávéházak és szállodák
nem vesznek már többé jeget, hanem egy
hűtő-telepet**

rendeznek be, ezzel maguk állítanak elő hideget és esetleg jeget. — A géppel való hűtés olcsóbb, tisztább és egészségesebb a jég-hűtésnél. — Egy géppel, mint egy központból a sör, bor, hús, tej, zöldség külön-külön hűthető és még jég is előállítható. Régi jégszekrények és hűtő-kamarák géphűtésre átalakíthatók.

∴ Speciális gép ∴
kávésoznak és cukrászoknak!

L. A. RIEDINGER, AUGSBURG (Németország)
hűtőgépgyár magyarországi vezérképviselője :
Gellért Ignác és Társa
Budapest, VI., Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

Kedvő fizetési feltételek! Gyors szállítás!
Előkelő refentiák! Messzemenő garancia!

Kartellen kívül! Kartellen kívül!

Duppai István Ferenc

kartellen kívül álló szappan- és gyertyagyár, valamint csontfőzde- és fagy-olvasztó cég. A t. szállodások és vendéglősök szives tudomására adja, hogy csonttért és konyhazsirért a legmagasabb árakat fizeti. Szappan és fagyugyertya a legolcsóbb árak mellett. — Becserelés zsiradék szappanért. — Kiváló tisztelettel

Duppai István Ferencz
Budapest, IX. kerület, Soroksári ut 118. sz.
Telefon 79—74. — Telefon értesítésre személyesen mejele

A városligeti gyógyforrás

szénsavval telített kellemes ízű

ILONA

artézi
ásványvize

legyen mindennapi italod. Telefon 50—72.
Megrendelési cím: Artézia r.-t., Budapest, VII. ker., Egressy-ut 20/c. Telefon 50—72.

Mindazokat a m. t. szállodás, vendéglős és kávék urakat, kik velünk az elmúlt esztendőben összeköttetésben voltak, az újév alkalmából szerencsekívánatainkkal üdvözljük!

Kérjük megtisztelő bizalmukat a jövőre is, a minek megfelelni kedves kötelességünk leend. **Boldog újévet!**

Törley József és Tsa

pezsgőgyárosok cs. és kir. udvari szállítók

József főherceg őfensége udvari szállítói

Budapest.

Budafok.

A mélyen tisztelt vendéglős, kávék uraknak és nagyrebecsült megrendelőinknek boldog új évet kívánunk!

Czégünket továbbra is becses támogatásukba ajánlva, maradunk kiváló tisztelettel

Louis François & Comp

cs. és kir. udvari szállítók

Fülöp Szász Coburg Góthai herceg Ő fensége szállítói pezsgőgyárosok

Promonior.

Boldog újévet kíván t. vevőinek

Borhegyi F.

borkereskedő

Budapest, V., Gizella-tér 1.

Sok szerencsét kívánunk vevőinknek, a nagyérdemű vendéglős és kávék uraknak, kérve, hogy czégünket bizalmukkal tiszteljék meg az ujesztendőben is.

Kiváló tisztelettel

Hubert J. E.

cs. és kir. udvari pezsgőbor-pinczészete

Pozsony.

Tisztelt üzletfeleinknek boldog és eredményekben gazdag új esztendőt kívánunk

**Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli
Részvénytársaság**

Budapest.

Tisztelt vevőinknek az újév alkalmával szerencse kívánatainkat fejezzük ki.

**Szent Lukácsfürdő kutvállalat r.-t.
(Kristályforrás)**

Budapest.

Tisztelt vevőink, jó barátaink és ismerőseink fogadják az újév alkalmából legjobb kívánataink kifejezését.

Littke L.

pezsgőbor-gyártulajdonos, cs. és kir. udvari szállító

Budapest—Pécs.

Tisztelt vevőim az újév alkalmával fogadják legjobb kívánataim kifejezését

Aich János

a Dréher A. sörfőzde r. t. képviselője

Budapest.

Boldog újévet kíván t. fogyasztóinak, vevőinek, a t. vendéglős és kávék uraknak

Schätz József

sörnagykereskedő

VIII., Práter-utca 47.

Mélyen tisztelt üzletfeleink boldog újévet kíván

Bloch Mór

ágytollgyára, modern ágyfelszerelési vállalat és paplan-különlegességek gyára.

Telefon: 71—25.

Tisztelt vevőinek boldog újévet kíván

a „**Temesvári Gyártelep Sörfőzde**

Részvénytársaság“ budapesti fióktelepe.

A szállodás, vendéglős és kávék uraknak boldog újévet kíván

dr. Szuly Aladár

Budapest, IV., Muzeum-körut 23—27.

Az újév alkalmából mélyen tisztelt vevőimnek, barátainknak és ismerőseimnek minden jót kívánok

Huber Antal

sütőde-tulajdonos.

Az újév alkalmából legjobb kívánatainkat küldjük t. vevőinknek, a t. szállodás, vendéglős és kávék uraknak.

Hölle J. Márton,

Első Magyar Pezsgőgyár, cs. és kir. udvari szállító
Budaörs.

Tisztelt vevőimnek boldog újévet kívánok

Demeter Sándor Károly

A Hagggenmacher-sörfőzde r. t. képviselője.

Budapest.

Boldog újévet kíván tisztelt vevőinek

Rajágh Lajos

az „Első Magyar Részvény Sörfőzde“ képviselője

Budapest.

Alulírottak a nyilvánosság útján **BOLDOG UJ ÉVET** kívánnak támogatóiknak, kar- 1911 társaiknak, ismerőseiknek és barátaiknak 1911

Appl János vendéglős Rákóczi-ut 88. Budapest	Eberhardt Gábor vendéglős Gólya-u. 32. Budapest	Gyuth Nándor vendéglős Üllői-ut 115. Budapest	Karikás Mihály és neje Budapest
Acél Miksa „Gambrinus“ étterem Teréz-körut Budapest	Evva Lajos a „Vigadó“ bérlője Budapest	Gráf János vendéglős Andrássi-ut Budapest	Koppensteiner József vendéglős Baross-utca 105. Budapest
Avar László vendéglős Hadnagy-u. 3. Budapest	„Erdélyi Pince-Egylet“ (Weisz József, Végh Lajos és Karácsonyi János) Kolozsvár	Halasi Gyula főpincér „Pannónia“ kávéház Budapest	Kutassy Vince Bálvány-utca 26. Budapest
Asbóth János Millenium Szabó János-u. Budapest	Ecker János főszakács (Boros étterem) Budapest	Haffner Samu Budapest	Kuhn József vendéglős, Práter-utca 42. (Óriás-utca 17.) Budapest
Baumann Amsel vendéglős Csányi-utca Budapest	Egyed György vendéglős Krisztina-tér 9. Budapest	Hettlinger János vendéglős (Mádai étterem) Rákóczi-ut 30. Budapest	Leyrer János vendéglős Liget-tér Kőbánya
Bartha József vendéglős Népszínház-u. 9. Budapest	Ébenhő Károly vendéglős József-körut. Budapest	Hopfinger József vendéglős Baross-utca 45. Budapest	Leyrer Károly „Kék palack“ vendéglő Király-utca 110. Budapest
Bernhardt Ferenc és Gyula vendéglős Rákóczi-ut 55. Budapest	Ecker Károly vendéglős Fh.-Sándor-u. 44. Budapest	Hortay György vendéglős Vadász-utca Budapest	Liedl József kávéháztulajdonos Mátyás-tér Budapest
Bokros Károly az orsz. nyugdíjgyes. elnöke Andrássy-ut Budapest	Élő József. vendéglős Teréz-körut Budapest	Horváth Dániel Gr. Zichy Jenő-u. Budapest	Leikam György vendéglős Battyányi-tér Budapest
Blazsevác Antal vendéglős Köztemető-ut Budapest	Fiedler Gusztáv vendéglős Fehérvári-ut 2. Budapest	Imencsek János főpincér „Pannónia szálloda“ Budapest	Lukács Sándor főpincér „Arpád“-kávéház Budapest
Baár József vendéglős Pilseni étterem Budapest	Fodor Vendel vendéglős József-körut 51. Budapest	Jajczay Mihály vendéglős Baross-tér Budapest	Lukács I. vendéglős Lónyai-utca 5. Budapest
Baldauf Mátyás Mályás pince Budapest	Frenreisz István vendéglős József-körut Budapest	Jäger Ignác vendéglős Károly-körut 3. Budapest	Lindmayer és Ulrik mészáros mester Erzsébet-körut 2. Budapest
Bayer János vendéglős Reviczky-tér Budapest	Gundel János a budapesti szállodások-, ven- déglősök és korezmárosok ipar- társulatának elnöke Budapest	Kommer Ferenc „Vadász-kürt“ szállodás Budapest	Müller és Holub vendéglősök „Országos Kaszinó“ Budapest
Bóta Károly vendéglős VII., Akácfa-u. 3. Budapest	Gergits József főpincér Szikszay-étterem. IV., Várház-körut 16. Bpest.	Kneffel Béla szállodás Kiskunfélegyháza	Malosik Antal Tököly-ut 5. Budapest
Csufi Gyula vendéglős Váci-ut 32 Budapest	Gundel Károly vendéglős Állatkert Budapest	Krist Károly Ferenc Budafok	Molnár Gábor főpincér „Debrecen“-szálló Budapest
Csikós Ferenc vendéglős Bethlen-utca Budapest	Gundel Ferenc „Virágbokor“ vendéglős József-tér 1. Budapest	Kovács József vendéglős Váci-körut 19. Budapest	Mirth András és családja vendéglős Dohány-u. 7. Budapest
Dökker Ferenc „London“ szállodás Váci-körut Budapest	Glück Frigyes a „Pannónia“ szálloda tulajdonosa Rákóczi-ut 1. Budapest	Kappel Samu vendéglős Margit-körut 89. Budapest	Miakits Mihály vendéglős Rákóczi-ut 10. Budapest
Dvorzsák János és neje borkereskedő VII., Alsóerdősor-u. 10. Bpest	Glück Erős János „Fehérló“ szálloda Rákóczi-ut 15. Budapest	Kepes József vendéglős Alkotmány-ntca Budapest	Mohos Ferenc vendéglős Hungária-körut Budapest
Deutsch Pál vendéglős Dohány-u. 54. Budapest	Gebauer Ferenc vendéglős József u. 46. Budapest	ifj. Krist Ferenc vendéglős Kötő-utca Budapest	Malosik Ferenc vendéglős Népszínház-u. 15. Budapest
Ehm János vendéglős Rákóczi-ut 1. Budapest		Kittner Mihály vendéglős Erzsébet-körut 13. Budapest	Mitrovátz Adolf főpincér „Pannónia“ szálloda Budapest
		Kilár Ferenc főpincér (Kittner-étterem) Erzsébet-körut 13. Budapest	Mayr József „Metropol“ szálló Rákóczi-ut Budapest
		Killer János vendéglős Futó-utca 4. Budapest	
		Kövesi István Budapest	

Metzger János vendéglős Dob-utca 112. Budapest	Polednik Gyula Budapest	Stölzl Nándor vendéglős Disz-tér 6. Budapest	Ujits Lőrincz kávéház-tulajdonos V., Vigadó-tér. Budapest
Markovits Domonkos vendéglős Döbrentey-tér Budapest	Pallay Miksa szállodás Podmaniczky-u. 8. Budapest	Szentgyörgyi Ferenc kávéháztulajdonos Kassa	Wagner Vilmos vendéglős Andrássy-ut Budapest
Máday Ferenc vendéglős Mátyás-tér Budapest	Potzmann Mátyás vendéglős Üllői-ut 6. Budapest	Stuller József Budapest	Wallner Sámuel vendéglős (Keleti pályaudvar) Budapest
Mihalicsek Frigyes vendéglős Szervita-tér 8. Budapest	Pollák Sándor „Arpád“-kávéház tulajdonosa Budapest	Schlésinger József elhelyező irodája Röser-bazár. Budapest	Wehrmann Béla bornagykereskedő I., Lágymányos-u 4. Budapest
Miskey Lajós vendéglős Piliscsaba	Plank Adolf szállodás Oravicza	Schuster József kenyér-sütődéje Soroksár	Wilburger Károly ipartársulati pénztáros Budapest
Maurer Kálmán Budapest	Rehling József főpincér „Központi Vásárcsarnok“ Bpest	Sipos Benő vendéglős Király-u. 100. Budapest	Werner János vendéglős Práter-utca 57. Budapest
Nagy Gábor szállodás Kolozsvár	Reisz Gyula főpincér „New-York kávéház“ Budapest	Ifj. Schuster Ernő vendéglős „Nyugati pályaudvar“ Budapest	Özv. Walentin Antalné vendéglős Rudasfürdő Budapest
Najmann József kolbászgyáros Németh-u. 21. Budapest	Rumpa Ferenc Budapest	Schaffhauser Endre „Szabadság harang“ vendéglős Albert-utca Budapest	Wurglits Vilmos vendéglős Rákóczi-ut Budapest
Szokolai Nagy Lajos főpincér Kaszás-étterem. Budapest	Rábel Ferencz vendéglős Üllői-ut 1. Budapest	Szikszay Ferencz vendéglős Vámház-körut 16. Budapest	Wasatta Győző vendéglős József-körut Budapest
Nagy József főpincér Budapest	Spalt Mátyás vendéglős Budapest	Tilcsér János főpincér (Ehm János étterme) Rákóczi-ut 1. Budapest	Zidarits Ödön főpincér („Korona“-étterem) Budapest
Németh János vendéglős Erkel-u. 4. Budapest	Ifj. Sprung János „Központi“ szállodás Budapest	Toth Antal vasuti vendéglő Zsolna	Zuckermann Ede Tavasmező-utca 13. Budapest
Ott Mihály „Hungária“ szálloda Budapest	Sziklay Sándor szállodás „József főherceg“ szálló Bpest	Tudor Rezső Gresham Hotel (Ausztrália) Brisbane	Zarka Mihály főpincér Budapest
Petánovics József (Metropol szálloda) Rákóczi-ut 58. Budapest	Sommerer György vendéglős Rákóczi-ut 15. Budapest	Tombácz Lajos vendéglős Mozdony-utca 44. Budapest	Csorics Ernő Budapest
Pelczmann Ferencz „Pannonia“ vendéglő Rákóczi-ut Budapest	Szeiff Alajos (Ehm János étterme) Rákóczi-ut 1. Budapest	Trummer Sándor vasuti vendéglős Székesfejérvár	Kiss Pál Várady-étterem VI., Andrássy-ut 51. Budapest
Paulits József Veres Pálné-u. 11. Budapest	Sipos Ferencz vendéglős Donány-utca 14. Budapest		Lakatos Dani czigányprimás Budapest
özv. Pribitzer Sándorné vendéglős Korona-utca Budapest			

A Münchener Kindlbräu vezérképviselője
Grünfeld Miksa Budapest, VII., Munkás-utca 3.
boldog újévet kíván t. vevőinek, a t. vendéglős és kávé-
uraknak.

Üzletfeleimnek, valamint mindazon t. vendégeimnek, kik szivesek
voltak engem éveken át támogatni boldog újévet kívánva tudomá-
sul adom, hogy II., Lánchid-utca 12. szám (Fiume szálló) alatti üzle-
tetem 1911. évi május hó 1-től II., Margit-körut 54. szám alá (Erőd-
u. sarok) helyezem át. — Tisztelettel **özv. Gebauer Antalné**
szül. Boross Ilona.

Boldog újévet kíván t. vevőinek
Aranyossy András
vadkereskedő
Vámház-körut 2. Budapest.

Boldog új évet kíván mélyen t.
vevőinek
Nagy Ignác
pinczegazdászati cikkek raktára
Budapest.

Boldog új évet kíván
Seifert Henrik és Fia
tekeasztal gyárosok
Budapest.

Deutsch Mór
a Törley József és Tsa pezsgőgyá-
rának magyarorsz. vezérképviselője
Budapest.

Boldog újévet kíván
Singhofer M. József
halászmester
Budapest.

Tisztelt vevőimnek boldog új-
évet kívánok. Fanda Agoston és
Zimmer Péter utóda:
Zimmer Ferencz
halászmester, cs. és kir. udv. szállító.

Boldog újévet kívánunk igen tisztelt
vevőinknek
Az „**Artézia**“ vendéglősök szik-
vizgyára r.-t. nevében Hölle Márton
igazgató.

Boldog Újévet kíván
Marschall Frigyes
vadkereskedő
Budapest.

NYILT-TÉR.

A kiváló Bór- és Lithiumos
GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

kitünő sikerrel használtatik vesebajoknál, húgy-
hólyag-bántalmknál, köszvénynél, cukor-
betegségnél, vörhenynél, emésztési és léleg-
zési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-Vállalat,
Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

Borral legjobb a valódi
KRONDORFI
savanyuviz-fröcscs.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
természetes
égyvyes
SAVANYÚVIZ.

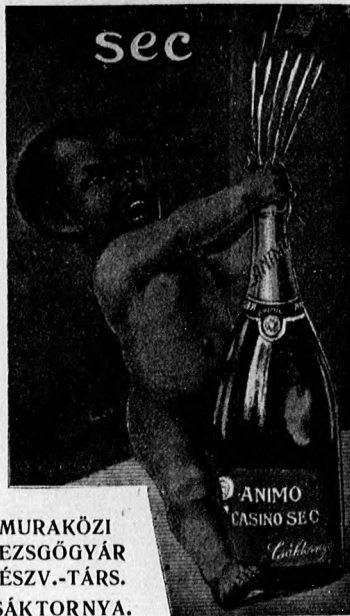
Vendéglősök figyelmébe.
Természetes jeget
bármely mennyiséget szállítok wagon-
ként, bármely állomásra, koleramentes
fertőzetlen vidékről. Szíves megkeresésre
ajánlatot teszek. Levelek „Jégszállító“ je-
ligén e lap kiadóhivatalába kérek.

Eladó

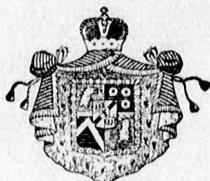
kitünő minőségű 60 hektó olasz rizling és
és 40 hektó kövidinka bor 1910. évi termés.
Továbbá 250 liter 1807. évi sárga barack
és 150 liter törkölypálinka.

Hermán Dénes
földbirtokosnál
Kiskunhalas.

ANIMO

MURAKÖZI
PEZSGÓGYÁR
RÉSZV.-TÁRS.
CSÁKTORNYA.

Tokaji Bortermelők Tár-
sasága R. T. TOKAJ

Elnök: Herceg Windisch-
Graetz Lajos.

Ajánlja kiváló minőségű
valódi

TOKAJI BORAIT

Ezen felséges ital adja meg
a kellő kedvet az igazi
mulatságra.

Előkelőbb és olcsóbb
ital, mint a pezsgő.

Próbarendelésre alkalmas hordócskák:

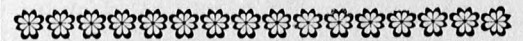
60 liter 1908. évi asztali bor	K 56-10
60 liter 1907. évi pecsenye bor	K 66.-
60 liter 1904. évi szamorodni	K 82 50

Próbarendelésre alkalmas ládaküldemények:

20 palack 0-7 liter 1904. évi szamo- rodni bor	K 31.-
12 palack 0-5 liter 1904. évi 2 puttonos édes aszbur	K 33.-
10 palack 0-7 liter 1904. évi szomo- rodni és	
10 palack 0-5 liter 1904. évi 2 puttonos édes aszbur	K 43.-

Hordóért, ládáért, csomagolásért semmit seu
számítunk fel. A megrendelő vasuti állomásáig
teherárúként bérmentve szállítunk minden kül-
deményt.

Boldog ujévet kíván
jászapáti Kovács Lajos vendéglős
a „Vendéglősök orsz. Egyesületének“ elnöke

Czifka József

pinczegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest,
V., Váci-körút 48/a.

Nagy gyári raktár palackok-
ban és parafadugokban.

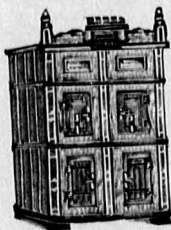
Dus választék

borszivattyukban

gummi tömlőkben, sörcsapok-
és mindennemű e szakmába vágó
cikkekben.

50% jégmegtakarítás! 40% ármegtakarítás!

Érhető el az általam feltalált, készített és szabadal-
mazott szétszedhető amerikai jég szekrényekkel,
parafakő-szigetelés mellett. — Czégem eddig Vas-
utca 11. alatti 9 évig létezett, a melyet most VII.,
Rákóczi-ut 64. (Hársfa-u. sarok) helyeztem át, te-
temesen megnagyobbított üzem mellett. Állandóan
raktáromon tartok amerikai és jég szekrényeket,
különböző válfajokban. Készítek pince hűtő-ké-
szülékeket sör részére. Jég szekrényeim a legzu-
lombb helyre is beszállíthatók. Versenyképes va-
gyok minden hasonló gyártmányú czégekkel
anyagban és árban. E szekrényekből készítettem a Nemzeti és Lipót-
városi kaszinóknak, a „Hungaria“, „Royal“, „Continental“, „Metropole“ stb.
szállodáknak, Wampetiosnek Ferencz, Prindl Nándor, Kaszás Lajos ven-
déglősöknek, Gerbeaudnak, Dr. Szuly, Horváth Nándor, Szimon István,
Püstyén fürdő igazgatóság és a m. kir. földmívelésügyi minisztérium
vezetése alatt álló Vizakna fürdőknek s egyáltalában az ország min-
den részébe. Mindezen helyeken munkámmal minden tekintetben
a legjobban voltak megelégedve, s kívánatra ezen czégek elismerő
leveleivel is szolgálhatok. Rendeléseket fogad és költségelőirányzati
rajzokat bérmentve küld

MENDELOVITS FARKAS jég szekrénykészítő
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 64.

AZ „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET“

császári és királyi udvari szállítók
KOLOZSVÁROTT.

Sürgönczim: Bortermelők szövete Kolozsvar.

Ajánlja egyenesen a szövetezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden
kiállításán elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitünő minőségű
fehér- és veres-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait.
Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

Boreladás. Kiskunmajsn (Pest megye) több mennyi-
ségű ó és új borom van eladó. Saját ter-
mésű rizling és kövidinka. Értekezni lehet Patyi Vincze szőlőbir-
tokosnál, Kiskunmajsn. (A borok ára 24 és 25 krajczár.)

BORHEGYI F. borkereskedő.

Budapest, V. kerület, Gizella-tér I. szám
Pinczék: Budafokon és V. kerület, Dorottya-utca 8. sz.

Ajánlja a legjobb:
francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron.
Belföldi borait az első hirneves bortermelőktől a legutányosabb áron szol-
gáltatja. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

**PANNONIA
SEC**

**HÖLLE PEZSGÖGYÁR
= BUDAÖRS. =**

SZULTÁNFORRÁS

**A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek királya, bőr- és dús
lithion-tartalmu ásványvíz.**

Kntkezelőség Eperjes. Megrendelhető a Magyar Ásványvíz forgalmi és kiviteli társaságnál, Budapest, Baross-u. 43. Telefon 162-84.

Szálloda berendezések

Bruck J. Henrik

vas- és rézbutorgyára
Budapest.

Gyár: IX., Liliom-utca 8. szám. (Saját házában.)

Mintaraktár és iroda: VI., Andrássy-ut 32.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat vas- és rézbutorban, olcsó árban és kedvező fizetési feltétellel.

Seifert Henrik és Fia

cs. és kir. udvari tekeasztalgár.

Császári és királyi szabad. jégsekrengyár.

Budapest, VII., Dob-utca 90. sz.

Arjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve.

Első magyar részv. söröző

Gyártelep és központi iroda: Kőbánya
Telefon szám: 52-60.

Városi iroda: VIII., Eszterházy-utca 6.
Telefon szám: 52-59.

Palaczsör osztálya: X. kerület Kőbánya.
Telefon szám: 56-58.

HIRMANN FERENCZ

rézárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 7. sz.

Készít gőz-, víz- és légszuszévetékekhez szükséges rézárúkat. Bor-, és sör-szivattyukat, sör kímérő-készülékeket légnomással, valamint mindennemű rézcsapokat, fémfelirati táblákat és rézsúlyokat. — Alapított 1880-ban. — Az 1896. ezredéves orsz. kiállításon az állami ezüst-éremmel kitüntetve.

TELEFON: 29-03.

LITTKÉ L.

PEZSGÖGYÁRTELEPE

PÉCSETT

BUDAPESTI FORAKTÁR:

IV., SZÉP - UTCZA 3.

:: TELEFON 10-85. ::

SIPQUSZ LAPJA

KAKAS MÁRTON

Magyarország legkedveltebb élcslapja.

Megjelen minden vasárnap. Egyes szám 15 krajczár.

Előfizetési ár: Egész évre . . . . 6 frt
Fél évre . . . . . 3 frt
Negyed évre . . . . 1 frt 50 kr

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 4.

MUTSÁR

(Eredeti francia-mód)

valamint kitűnő minőségű

paradicsom

1 és 5 literes üvegekben

vendéglős urak részére

kapható:

MOCZNIK L.

conservgyarában

Budapest, VIII., Alföldi-utca 10. szám.

A budapesti elsőrendű vendéglősök szállítója.

Andrényi Kálmán Sec

utódai

Hagyományos francia módszer.

Kapható minden fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben.

„Gyártelep“

Söröző Részv.-Társaság

Temesvárott.

Hazánk legnagyobb vidéki söröződjé tisztelettel ajánlja a legfinomabb világos söröket pótló dupla korona sörét, azonkívül kitűnő minőségű márcziusi, udvari, dupla márcziusi bajor, bak, stb. sörét.

Árjegyzékkel szívesen szolgál a vállalat.

Budapesti főraktár: VIII., Práter-utca 44/a.

Pinczerek figyelmébe!

Fő- és fizetőpinczerek, kiknek oldalzsebtárca (papiros-pénz) vagy pinczértáska (apró- és ezüst számára) van szükségük, a melynek feneke nincs jobbé külön beillesztve, hanem a felsőrész az aljával egy darab-ból készült — a legújtanosabb árak mellett szerezhetik be.

Árak 8-tól 12 koronáig.

Molnár Vilmos

kesztyű- és sérvkötőgyárosnál.

Budapest, VII., Károly-körút 28. szám.
(Központi városház.)

Gummi- és halhólyag-különlegességek tucatonként 2, 3, 4, 5 és 6 forint. Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú göröcsér, gumiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzoriumok és a legkülönfélébb betegápolási cikkekben.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja.

1908. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY

forrás szénsavval telített ásványvíze hasznos ital étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél. A legtisztább és legegészségesebb asztali és borvíz. — Hathatós szomszillapító. — Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést. — Szénsavteltetés nélküli töltés is rendelhető, mely hasonló enyhésége folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kút-vállalat Budán.

BEITZ JÁNOS

műszertályos dáko és biliárdgolyó gyár

Raktáron tartok Carambol és fordító biliárdokat, márvány asztalt, „Thonet” széket, csillárokat és mindenféle ksrházi berendezéseket.

BUDAPEST,
VI. Akácza-ú. 55.
TELEFON 81-90.

Iparsó fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál a jég szósására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérésre díjmentesen nyújt.

A Magyar Királyi Sojvédők Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32. sz.

NAGY BORPINCE

BUDAFOKON

Szöllővel, házmesteri és pinczemesteri lakással rendkívül olcsó alkalmi áron eladó.

Czim Braun hirdetőjében Révay-utca 1.

SCHÄTZ JÓZSEF

sörnagykereskedő

Budapest, VIII. ker., Práter-utca 47.

Telefon 57-22.

Károly István főherceg, Angol porter sörének főraktára. Dreher Antal sörfőzdéi részvény-társaság főelárusítója. Az „Első Magyar Részvény Sörfőzde” főelárusítója.

Ujabban, számolva a nagyközönségnek a müncheni sörök iránt egyre növekedő előszeretetével elhatározta, hogy tisztelt vevői részére ezentul **eredeti müncheni** sört is fog állandóan raktáron tartani. E végből kiválasztotta a sok közül a legjobbat — a legkevesebb reklámmal dolgozó és mégis leghiresebb — Amerikában nagymértékben exportáló

Jos. Sedlmayr Bierbrauerei zum Franziskaner-Keller A. G. müncheni nagy sörfőzdét és ennek képviselőjét Magyarország, Horvátország, Bosznia és Hercegovina területére átvállalta. Kőbányai sörökön kívül tehát ezután állandóan raktáron tartok

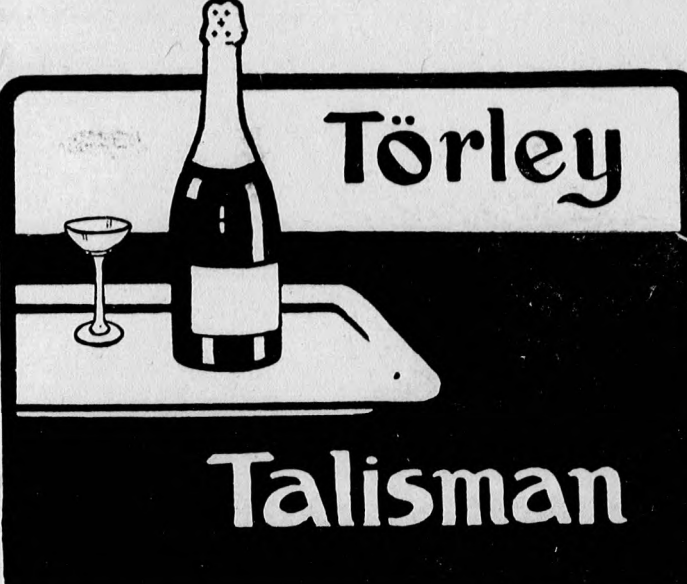
Kiviteli barna müncheni sört is úgy $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{1}$ hordókban mint palaczkokban és kérem a nagyérdemű közönség, valamint az ismételőárusítók hatalmas karát, hogy megrendeléseikkel szerencséltesse nek, eleve is a legfigyelmesebb pontos kiszolgálást ígervén.

Kiváló tisztelettel

SCHÄTZ JÓZSEF

sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47.

Törley

Talisman

SZIMON ISTVÁN

fűszer, csemege, főzelék és huskonzervek, sajt, vaj, bor, pezsgő, likőr, cognac, rum, tea, kávé.

Főüzlet:

BUDAPEST, V., KER. VÁCZI-KÖRUT 12. SZ.

Telefon 29-60.

Fiók:

Budapest, V., Váci-körut 60. Telefon 26-22.

A legtöbb szálloda, vendéglő és kávéház állandó szállítója.

Méltóztassék előny árjegy-
zékét kérni.

Tessék speciális kávé ár-
ajánlatot kérni.

DREHER ANTAL SÖRFŐZDEI R.-T.

BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36. Sajat palaczk-töltés.

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősör, kőkorsókban. Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

„MUNDUS”

EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT FABUTORGYÁRAK R.-T.

Központi iroda:

BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-U. 10.

Raktár:

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 15.

Telefon 89-51.

GYÁRAK: Besztercebánya, Borosjenő, Kassa, Ungvár, Varasd, Vrata.

Mindennemű hajlitott fabutor és kerti butor.

Ajánlja kávéházi és vendéglő berendezésekre csinosan kiállított gyártmányait.

Pinczegazdászati cikkek

legolcsóbb bevásárlási forrása
és legnagyobb raktára

WATERICH A.

Budapest,

VII., Dohány-utca 5. szám.

Törvényesen megengedett anyagokból álló legjobb borderítő szer a „RAPID” borderítő por, mely áll tiszta gelatinból.

Najman József hentes-mester Budapest, VIII., Német-
utca 21. sz. Szállit vendéglősök, kávé-
sok, korcsmárosok stb. részére a legjobb minőségű virstliket,
kolbászokat napi áron. Megrendelések pontosan teljesítettek.

Dr. SZULY ALADÁR

élelmiczikke és fűszer
nagykereskedése

PÁRATLANUL GAZDAG KÜLÖN CSEMEGEOSZTÁLY

Budapest, Muzeum-körut 23.

A világhírű francia DELBECK & Comp.
reimsi pezsgőbor-gyár

magyarországi főlerakata

Dr. Szuly Aladár

Dr. Szuly Aladár

Válogatott fűszerárak,
mindennemű bel- és kül-
földi csemegék, magyar és
francia pezsgőborok, rum
és tea, liqueurök, sajt, vaj,
kassai, prágai sonka fel-
vágottak, gyümölcsök stb.
stb. raktára.

Alapított
1825.

Alapított
1825.

HUBERT J. E. POZSONY.

Csász. és kir. udvari szállító.

Különlegességi
jegy.

Különlegességi
jegy.

„GENTRY CLUB”
a budapesti orsz. kaszinó pezsgője.

Hirdetmény.

Borosznó gyógyfürdő

teljesen felszerelt vendéglője a jövő évtől kezdve
bérbeadó. Érdeklődők forduljanak a tulajdonoshoz
Id. Rosenauer Lajoshoz, Besztercebánya.

Kőbányai Polgári Sörfőző Részvény-Társaság.

Budapest-Kőbánya.

Gyártelep és központi iroda: IX., MAGLÓDI-UT 17. SZÁM, a köztemetői villamos mentén
Telefon: 55—03 és 56—46.

Városi raktár és iroda: VIII., NÉPSZINHÁZ-UTCZA 22. ■ Telefon 56-43.

Kivíteli telep: FIUME via Ciotta 18. ■ Telefon 484 és 681.

Gyárt világos és sötét söröket a legfinomabb minőségekben és szállítja hordó-
ban és palackokban **minden világrészbe.** Amely kiállításán részt vettünk,
mindenütt a legmagasabb díjjal lettünk kitüntetve, 7 Grand Prix tanuskodik
sörünk páratlan minősége mellett. Nem kisebb súlylyal bír söreink megítélésé-
nél azon kimagasló tény is, hogy az összes velünk egykorú sörfőzdek kö-
zött egész Európában mi gyártjuk a legtöbb sört.

Képviselőink vannak az ország minden jelentékenyebb, helyén és
a külföld főbb piacain, mint: Wien, Milano, Venezia, Róma, Nápoly,
London, New-York, Buenos-Ayres, Alexandria, Kairó, Smyrnas, Tunis stb.

Magyar Királyi Földmívelésügyi Miniszter.

65814/1910. sz.

Bor eladás.

A m. kir. korona-uralom gödöllői pinczejében
elhelyezett borkészletből

mintegy 940 hl. idei termésű
6 féle bormennyiség

1911. évi január hó 9-én délelőtt 10 órakor a korona-
uralom igazgatóságának hivatalos helyiségében
tartandó zárt írásbeli ajánlati

Verseny tárgyaláson el
fog adatni.

Ajánlatok csakis az igazgatóság által kibocsá-
tott ajánlati lapokon tehető, borítékukra feljegy-
zendő hogy „Ajánlat borokra” és 5% bánatpénz-
zei felszerelve 1911. évi január hó 9-én délelőtt
a korona-uralom igazgatóságához benyújtandók. Ké-
sőbb beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A részletes felvételeket tartalmazó ajánlati
lapokat a korona-uralom igazgatósága díjmente-
sen megküldi. A borok — előzetes értesítés mel-
lett — a korona-uralom gödöllői pinczejében.

Gödöllő, 1910. évi december hó 14.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.